

Prometheus

e-bülten

TOHAV

Merhaba,

TOHAV tarafından yürütülen “*İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum*” projesi kapsamında yayınladığımız Prometheus e-bültenimizin 2. sayısı ile karşınızdayız.

Bu sayımızda, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan, Türkiye 2011 Yılı İlerleme Raporu'nun siyasi kriterler bölümünde insan hakları ve azınlıkların korunması başlığı altında yer alan işkence ve kötü muameleyle ilişkin incelemelerden derlediğimiz yazımızı okuyabilirsiniz. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin ve üye devletlerin katkıları, Avrupa Parlamentosu raporları ile çeşitli uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen bilgiler de dâhil olmak üzere, pek çok kaynaktan faydalanılarak hazırlanan ilerleme raporu işkence ve kötü muamele konusunda hazırlandığı döneme ilişkin genel durumu ortaya koymasından dolayı oldukça önemli...

İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum projesimiz kapsamında düzenlediğimiz eğitim seminerlerimizin ilki 22-23 Ekim 2011 tarihleri arasında Van'da yapıldı. Van ve çevre illerden çok sayıda kişi ve kurum temsilcilerinin katıldığı eğitim seminerimizin içeriği ve resimleri bültenimizin bizden haberler bölümünde... 2012 yılında Diyarbakır ve İstanbul olmak üzere iki eğitim semineri daha düzenleyeceğimizin haberini de şimdiden verelim.

Bültenimizin sonunda bu sayımızın ve gelecek sayılarımızın belki değişmeyecek tek bölümü olan “izleme raporumuz” var. Günlük gazete, haber ajansı ve internet sitelerinde yer alan işkence ve kötü muamele haberlerinin derlenmesiyle oluşturduğumuz raporumuz, Haziran 2011 - Ekim 2011 tarihleri arasındaki dönemi kapsıyor.

Gelecek sayımızda görüşmek üzere,

İyi okumalar...

2011 TÜRKİYE
İLERLEME
RAPORUNDA
İŞKENCE ve
KÖTÜ MUAMELE
SAYFA 2

İŞKENCE ve KÖTÜ
MUAMELENİN
ÖNLENMESİNDE
AKTİF SİVİL
TOPLUM PROJESİ
VAN EĞİTİM
SEMINERİ
SAYFA 4

TOHAV
İŞKENCE ve KÖTÜ
MUAMELE RAPORU
(Haziran - Ekim 2011)
SAYFA 5

İşkence ve Kötü Muamele
İhlalleri
SAYFA 5

İşkence ve Kötü Muamele
İddiaları Kapsamında
Devam Eden Soruşturma
ve Davalar
SAYFA 20

İşkence ve Kötü Muamele
Suçlarına İlişkin
Sonuçlanan Dava ve
Soruşturmalar
SAYFA 23

İşkence ve Kötü Muamele
Suçlarına İlişkin Yargıtay
Kararları
SAYFA 24

AİHM'de Sonuçlanan
İşkence ve Kötü Muamele
Davaları
SAYFA 24

Duyurular
SAYFA 25

Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı

Kuloğlu Mah. Turnacıbaşı Sk. No: 39 Kat: 3-4-5 Beyoğlu/İstanbul

Tel: +90 (212) 293 47 70-71 Faks: +90 (212) 293 47 72

E-Mail: tohav@tohav.org Website: www.tohav.org

2011 Türkiye İlerleme Raporunda İşkence ve Kötü Muamele¹

İŞKENCE VE KÖTÜ MUMALE ile ilgili olarak kolluk kuvvetleri tarafından orantısız güç kullanımı devam etmiştir. Sivil toplum kuruluşlarının raporlarında güvenlik güçleri tarafından ateşli silahların ölümlü sonuçlanan orantısız kullanımı olduğunu belirtilmiştir. CPT'nin Türkiye'ye yaptığı beşinci düzenli ziyareti hakkındaki raporunda, ağırlıklı olarak, tutuklama sırasında aşırı güç kullanımı sonucunda oluşan fiziksel kötü muamele ile ilgili inandırıcı iddialarının olduğu belirtilmiştir. Gözaltındaki göçmenlerin durumuna ilişkin olarak; aşırı kalabalık, bakımsızlık, gün ışığına sınırlı erişim, kötü hijyen koşulları ve açık havaya çıkarılma imkanının olmaması dahil, birçok eksikliğin bulunduğu gözaltı merkezlerine ziyaretler yapılmıştır.

Kolluk kuvvetleri sıklıkla işkence ve kötü muamele iddiasında bulunan şahıslara karşı dava açmaktadır. Bu tür davalar, şikâyetler bakımından caydırıcı olabilir. Birçok durumda mahkemeler, kolluk kuvvetleri tarafından açılan bu davalara öncelik vermektedir.

Sağlık, Adalet ve İçişleri Bakanlıkları arasında halen yürürlükte olan üçlü protokol kapsamında, kolluk kuvvetleri bazen mahkûmların tıbbi muayeneleri sırasında mevcut bulunmaktadır.

İnsan hakları ihlallerinin *cezасız kalmasıyla* mücadele çabaları yetersizdir. AİHM'nin tespit ettiği üzere, Diyarbakır Cezaevi'nde gerçekleştirilen ve on mahkûmun ölümüne ve altısının yaralanmasına neden olan 24 Eylül 1996 tarihli operasyonda yer alan güvenlik güçleri hakkındaki ceza davası henüz sonuçlanmamıştır. Güvenlik ve kolluk kuvvetleri tarafından yapıldığı iddia edilen yargısız infazlar hakkında tam bir bağımsız soruşturma yürütülmemesi sorunu devam etmektedir. Nijeryalı bir sığınmacının, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı bir polis memuru tarafından öldürülmesine ilişkin davada ilerleme olmamıştır. Bağımsız bir polis şikâyet mekanizması hâlâ bulunmamaktadır.

İşkence veya kötü muamele suçlamalarına ilişkin idari soruşturmalar, soruşturmanın tarafsızlığını tehlikeye atacak şekilde, suçlanan polislerin çalışma arkadaşları tarafından yapılmaktadır.

İşkence, kötü muamele ve öldürme kastıyla ateş etmekten suçlu bulunan kolluk kuvvetleri, kısa hapis cezaları almakta ya da cezaları tecil edilmektedir. İşkence iddiaları kovuşturmalarında, genel olarak daha hafif hapis cezası ya da cezanın teciline imkân veren ceza hukuku hükümleri² kullanılmaktadır.

Askerlik hizmeti sırasında, kötü muamele, açıklanmayan ölüm, işkence olayları ve adil yargılama eksikliği bildirilmiştir. Nisan ayında AİHM, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde bulunan bir davada adil yargılanma hakkı kapsamında Türkiye'nin AİHS'yi ihlal ettiğine karar vermiştir.³ Kötü muamele iddiaları ve askeri hapishanelerdeki vicdani retçiler hakkında bazı davalar devam etmektedir.

Genel olarak, OPCAT'in onaylanması, önemli bir adım olmakla birlikte, uygulamada sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. İşkence ve kötü muamelelerin önlenmesi konusunda olumlu eğilim devam etmiştir. Ancak, kolluk kuvvetlerinin özellikle gözaltı merkezleri dışında orantısız güç kullanımı endişe yaratmaya devam etmiştir. Özellikle güneydoğu illerindeki cezaevlerinde işkence ve kötü muamele vakaları artmıştır. İnsan hakları ihlallerinin cezасız kalmasıyla mücadelede ilerleme kaydedilmemiştir. Adli yargıda önemli miktarda birikmiş iş yükü bulunmaktadır.

...

CEZAEVİ nüfusu artmaya devam etmiştir. Bu durum aşırı kalabalığa, personel ve diğer kaynaklar üzerinde baskıya neden olmakta ve tutukluluk koşullarının iyileştirilmesi amacıyla yeni inşa edilen cezaevlerinin kullanılma olanağını sınırlandırmaktadır. Cezaevlerindeki

1- Bu yazı Dışişleri Bakanlığı resmi sitesinde yer alan 2011 Türkiye İlerleme Raporu'nun 21-25 sayfalarından yararlanılarak ve kısaltılarak oluşturulmuştur. Raporun tamamı ve orijinali için Bkz. www.mfa.gov.tr/data/AB/2011ilerlemeRaporu_nihai.doc Erişim tarihi: 19.10.2011.

2- Türk Ceza Kanunu'nun ağır hapis cezası öngören 94. maddesi (işkence) ya da 95. maddesi (şartlar itibarıyla ağırlaştırılmış işkence) yerine daha hafif hapis cezası öngören 256. maddesi (aşırı güç kullanımı) ya da 86. maddesi (kasten yaralama) sıklıkla kullanılmaktadır.

3- Nisan ayında AİHM, Pulatlı/Türkiye davasında Türkiye'nin AİHS 5.1 maddesini ihlal ettiğini tespit etmiştir. AİHS 5.1 maddesinin ihlal edildiği kararını oybirliğiyle alan AİHM, bu vakaların üst rütbeli subaylar tarafından askeri disiplinin ihlali çerçevesinde verilen ve yargısal denetime tabi olmayan disiplin cezalarından kaynaklanan sistematik bir sorun olduğunu belirtmiştir.

aşırı nüfusun artmasına neden olan temel faktörlerden biri, ceza davalarında yargılamanın tamamlanması ile yaptırım uygulanmasının uzun sürebilmesidir. Cezaevi nüfusunun yaklaşık yüzde 47'si hakkında henüz hüküm verilmemiştir.

2010 yılında 4.929 personelin atanması ve dört eğitim merkezinin varlığına rağmen, özellikle cezaevi personeli ve bunların mesleki nitelikleri konusunda cezaevi sisteminin kaynakları yetersizdir.

Adalet Bakanlığı'nın, çocuk cezaevi inşası çalışmalarını başlatmasına rağmen, ıslahevi sayısı yetersizdir. Cezaevlerinde, çocuklar yetişkinlerden tamamen ayrı tutulmamaktadır. Bu durum özellikle kızlar için geçerlidir.

Cezaevlerinin denetlenmesine ilişkin standartlar, BM standartlarına uygun değildir. Cezaevi izleme kurulları etkin çalışmamakta ve her bir cezaevi için bir kurul bulunmamaktadır. Kurulların, habersiz ziyaret yapmaya hakları veya kaynakları bulunmamaktadır. Bazı illerde, il insan hakları kurulları rastgele ziyaretlerde bulunmaktadır ancak raporları uygulamanın değişmesine yol açmamıştır.

Adli Tıp Kurumunun işleyişindeki gecikmeler hasta mahkûmların davalarında zarar veren gecikmelere neden olabilmektedir. Mahkûmların tedavi için hastaneye sevkinde ciddi sorunlarla karşılaşmaktadır. Cezaevleri tarafından düzenli olarak kullanılan hastanelerde genelde güvenli odalar bulunmamaktadır. Tıbbi muayeneler sırasında kolluk kuvvetinin mevcut bulunması ve sivil hastanelerde tıbbi konsültasyon sırasında mahkûmun kelepçeli olması gelen şikâyetler arasındadır. Yetkililer, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ilkelerini içeren, mahkûm haklarındaki kısıtlamalar hakkında genel ilkeleri henüz kabul etmemiştir. Gazete, dergi ve kitaplar cezaevlerinde yasaklanmaya devam etmektedir. Cezaevlerinde açık ve kapalı görüşmelere ilişkin olarak kabul edilmiş olan uygulamalar kaygı vermektedir. Ziyaretlerde ve mektuplaşmalarda Kürtçe'nin kullanılmasındaki kısıtlamalara ilişkin raporlar bulunmaktadır. Cezaevi yönetimi arasında farklı uygulamalar mevcuttur. OPCAT'a uygun olarak, cezaevlerindeki şikâyet sisteminin tüm

mahkûmların yararlanabileceği şekilde getirilmesi için tamamen gözden geçirilmesi gerekmektedir.

12 mahkûmun ölümüyle sonuçlanan "Hayata Dönüş" operasyonuna odaklanan dava henüz sonuçlanmamıştır. Bu arada, AİHM bu operasyon hakkındaki davayı kabul etmiştir.

Genel olarak, artan cezaevi nüfusu aşırı kalabalığa neden olmakta ve tutukluluk koşullarının iyileştirme çabalarını engellemektedir. Cezaevlerindeki şikâyet sisteminin tamamen gözden geçirilmesi gerekmektedir. OPCAT'ın uygulanması, bazı sorunlarla mücadele edilmesine yardım edecektir. Sağlık hizmetleriyle ilgili yeni düzenlemelerin, cezaevi ortamının ihtiyaçlarını karşılama-sının sağlanmasına dikkat edilmelidir. Çocukların cezaevlerindeki durumuna ilişkin sistemin, cezaevlerindeki çocuk sayısının asgari düzeye indirilmesi, çocukların cezaevinde geçirdikleri sürenin azaltılması ve tutukluluk koşullarının çocuk ihtiyaçlarını gözetir nitelikte olmasının sağlanması amacıyla acil bir şekilde gözden geçirilmesi gerekmektedir.

ADALETE ERİŞİM konusunda kırsal kesimde ve dezavantajlı gruplar için sorunlar devam etmektedir. Kadınlar ve çocuklar dâhil, cezaevindeki tutukluların büyük bir kısmının adli yardıma erişimleri sınırlıdır. Cezaevindeki tutuklular, her zaman adli yardım imkânının mevcudiyetinden haberdar değildir. Aile içi şiddet davalarında, adli yardımdan yararlanılması için istenilen belgeler uygulamada mağdurların korunmasını geciktirmektedir. Adli yardım için dağıtılan mali kaynaklar yeterli değildir. Adli yardım konusunda kamuoyu farkındalığı sınırlıdır. Adalet Bakanlığı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve mahkemeler yargılamalara ilişkin bilgi yayınlamamaktadır. Mahkemeler taraflara dosya dilekçelerine ilişkin örnek veya formlar sağlamamaktadır. Davalılar, avukat talebinde bulunmanın suçlu olma anlamına geldiğini düşünmeye devam etmektedirler.

Genel olarak, adalete erişim konusunda sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. Sağlanan adli yardım kapsam veya kalite bakımından yetersizdir. Uzun süredir mevcut olan sorunların çözülmesini sağlayacak etkili bir izleme mekanizması bulunmamaktadır.

4- Cezaevindeki çocuk sayısı 506'dır.

İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi VAN EĞİTİM SEMİNERİ

“İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum” projesi kapsamında 22-23 Ekim 2011 tarihleri arasında Van’da düzenlediğimiz eğitim seminerimiz Van, Ağrı, Hakkâri, Diyarbakır, Bitlis, Tatvan’dan katılan avukatların, sivil toplum örgütü üyelerinin ve sağlık temsilcilerinin geniş katılımıyla Otel Tamara’da başarıyla gerçekleşti. 2 gün süren eğitim semineri TOHAV Genel Sekreteri Av. Yaşar Aydın ve Van Baro Başkanı Av. Orhan Hemedoğlu’nun açılış konuşmasıyla başladı. İstanbul Bilgi Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Barış Erman’ın “İşkencenin Tanımı, İç Hukuk ve Uluslararası

Hukuktaki Düzenlemeler” başlıklı sunumu ile başlayan seminerin ilk gününde TOHAV’dan Av. Selim Okçuoğlu “Sanık Hakları ve Usul Güvenceleri”, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden Prof. Dr. Ümit Biçer “İşkencenin Belgelenmesi ve Tıbbi Raporlama” başlıklı sunumlarını yaptılar. Av. Nalan Erkem’in “Koruma Hakları ve Faillerin Sorumluluğu” başlıklı sunumuyla başlayan programın ikinci gününde, İnsan Hakları Ortak Platformu’ndan Feray Salman “Ulusal ve Uluslararası Önleme ve Başvuru Mekanizmaları, OPCAT” ile “Ağ Kurma” başlıklarında sunum yaptı.

TOHAV

İşkence ve Kötü Muamele Raporu⁵

(Haziran - Ekim 2011)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

ASKERİ MAKAMLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Asker ya da jandarma şiddeti can almaya devam ediyor...

1- Van'ın Çaldıran İlçesi'ne bağlı Soğuksu Köyü'nün Uzunyol mezrasında sabah saatlerinde köyün 100 metre uzağında bulunan arazide hayvanları otlatmakta olan Ercan Uca (25), İbrahim Ecevet ve Nejdet Çiftçi adlı kişiler, Alakaya Köyü Karakolu'na bağlı askerlerinin açtığı ateş sonucu yaralandı. Karnından ve sırtından yaralanan Uca, olay yerinde yaşamını yitirirken, Ecevet ve Çiftçi ise köylüler tarafından Çaldıran Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. ("**Bu kez koyun otlatırken vuruldular**", <http://www.birgun.net>, 31.07.2011)

2- Van'ın Başkale ilçesinde 1 Ağustos 2011 günü gerçekleşen üç askerın yaşamını yitirdiği, aralarında Başkale Kaymakamı Bilgihan Bayar'ın da bulunduğu altı kişinin yaralandığı silahlı saldırıdan sonra olaya yardım yataklık yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan Güroluk Köyü Muhtarı Ali Arslan, çoban İsmet Çiftçi gözaltında tutuldukları 2 gün boyunca gördükleri işkence ve kötü muamele yüzünden Başkale Cumhuriyet Savcılığı'na sorumlular hakkında suç duyurunda bulundu. Gözaltından çıktıktan sonra hastaneye giden mağdurlar, vücutlarındaki darp izlerini göstererek doktor raporu aldı ve bu raporlarla savcılığa başvurdu. ("**Van'da İşkenceye Suç Duyurusu**", <http://www2.bianet.org>, 04.08.2011)

3- Uğur Kantar adlı asker Kıbrıs'ta askerlik yaptığı birlikte "disko" olarak bilinen disiplin koğuşunda gördüğü işkence nedeniyle komaya girdi. 25 Temmuz 2011 günü Ankara GATA'ya getirilen ve hala yoğun bakımda olan Uğur Kantar'ın hayatı tehlikesi sürüyor. Babası Aydın Kantar, sadece oğlunun değil birlikte görev yapan askerlerin de işkence ve kötü muameleyle maruz

kaldıklarını, bu durumun da sadece disiplin koğuşundaki iki gardiyan askerın üzerine yıkılamayacağını, işkenceden komutanların da haberi olduğunu ve onlardan da şikâyetçi olduğunu belirtti. ("**İşkence Yapan Komutanlar da Yargılsın**", <http://www2.bianet.org>, 16.08.2011) Disiplin koğuşunda gardiyan olarak görev yapan erlerin işkence yapması sonucu iç organları hasar gören ve beyin fonksiyonları kaybolan, 2,5 aydır GATA'da yoğun bakımda tutulan er Uğur Kantar hayatını kaybetti. ("**Disko'da İşkence Gören Uğur Kantar Hayatını Kaybetti**", <http://bianet.org>, 13.10.2011)

4- İzmir'in Selçuk ilçesinde Kemal Ünsal, Orhan Yakal, Mahsum Esen, Azad Esen ve Ömer Sezak adlı Kürt gençler, Zeytinli köyünde bir markette alışveriş yaparken, ülkücülerin saldırısına uğradı. Feci şekilde dövülen gençlerden 4'ü saldırganların elinden kurtulurken, Kemal Ünsal isimli genç öldü sanılarak yol kenarına bırakıldı. Ünsal yoldan geçenler tarafından hastaneye kaldırıldı. Yaralı durumda olmalarına rağmen tedavileri tamamlanmadan hastaneye gelen jandarma tarafından gözaltına alınan gençler, Selçuk Jandarma Komutanlığı'na götürüldü. Burada ifadeleri alınan gençler, saldırıya maruz kalan kendileri olmalarına rağmen bir jandarma komutanı tarafından darp edilerek tehdit edildi. Olay sonrası gençlerin karakola gelen ailelerine de hakarete bulunuldu. ("**Jandarma tamamladı!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 04.09.2011)

5- Şırnak 2. Komando Tugayı'nda askerlik yapan Şanlıurfalı er Murat Kılıç, 6 Eylül 2011 günü nöbet tuttuğu çadırdaki kedinin kaybolduğu gerekçesiyle bölük komutanı Binbaşı İhsan Gökoğlan tarafından demir sopayla dövüldü ve ağır hakarete maruz kaldı. Bu durumdayken ertesi gün 12 saat kesintisiz nöbetle görevlendirilen Kılıç, bir süre sonra ayakta durmaya dayanamayıp uyuya kaldı. Binbaşı Gökoğlan, Kılıç'ı uyurken yakalayıp tekrar darp edip, hakaretlerde bulundu. Korktuğu için hastaneye gidemeyen Kılıç, 8 Eylül'de

5- Bu rapor, TOHAV'ın "İşkencenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi" kapsamında yürütülen izleme faaliyeti çerçevesinde günlük olarak taranan gazete, haber ajansı ve internet sitelerinde yer alan işkence ve kötü muamele haberlerinin derlenmesiyle oluşturulmuştur.

fenalaşarak revire götürüldü. Binbaşı Ali İhsan Gökoğlan hakkında ise olayla ilgili herhangi bir soruşturma açılmadı. Kılıç'ın arkadaşı olan bir erin telefonuyla olaydan haberdar olan ve oğullarının yaralı olarak revirde yattığını öğrenen aile, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'na dilekçe ile başvurdu. ("**Kışlada 'kedi' dayacağı**", <http://www.radikal.com.tr>, 20.09.2011)

6- Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı köylerden aldığı yardımlarla geçinen Muş nüfusuna kayıtlı zihinsel engelli Sadettin Şahin adlı yurttaşın Tepe Belde Jandarma Karakolu'na bağlı jandarmalar tarafından "PKK'li olduğu" iddiasıyla gözaltına alınıp işkence edildiği belirtildi. Şahin'in onlarca asker tarafından yere yatırılarak silah dipçikleriyle dövülüp, yerde sürükledikten sonra karakola götürüldüğü ve kendisine yapılan işkence sırasında "Pişmanlık yasasından yararlanmak istiyor musun?" şeklinde soruların yönetildiği belirtildi. Bir hafta önce de aynı karakolda, zihinsel engelli olan Metin adındaki bir yurttaşın da darp edildiği öğrenildi. ("**Engelli yurttaşa karakolda işkence**", <http://ozgur-gundem.com>, 31.10.2011)

KOLLUK GÜÇLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Sadece polis değil, zabıta ve özel güvenlik de işkence ve kötü muamele suçunun faileri arasında...

1- Diyarbakır'a miting düzenlemek için gelen Başbakan Erdoğan'ın Havaalanı'ndan çıkışı sırasında fotoğraf çekmek için koşturan Diyarbakır Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu üyesi ve Haber Türk gazetesi muhabiri Ahmet Yukuş arkadan saldıran korumalar tarafından dövülerek darp edildi. Bacağında ve dirseğinden yaralanan Yukuş'a 3 gün iş göremez raporu verildi. ("**Erdoğan'ın korumaları gazeteci dövdü**", www.firatnews.org, 01.06.2011)

2- İzmir'de, Hopa'daki olayları protesto eden TKP, Halkevleri, ÖDP, SDP ve KESK üyelerine çevik kuvvet ekipleri tarafından yoğun bir şekilde biber gazı ve tazyikli su ile müdahale edilmesi sonucunda 49 yaşındaki işçi emeklisi ve TKP üyesi Turgut Eraslan kalp krizi geçirdi. ("**İzmir'de de çok sert müdahale**", <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 01.06.2011)

3- Başbakan Tayip Erdoğan'ın Diyarbakır'da düzenlediği miting alanına yakın olan Merkez Bağlar İlçesi Fatih Mahallesi'nde Erdoğan'ı protesto etmek için sokaklara çıkan yüzlerce kişiye polis sert müdahalede bulundu. Zırhlı araçlarla mahalleye giren polis, yoğun şekilde gaz

bombası atarken, TOMA müdahale aracı da evlere ve işyerlerine rastgele tazyikli su sıktı. Polisin rastgele attığı gaz bombaları 3'ü bebek, 6 kişinin yaralanmasına neden oldu. ("**Polisin gazı bu defa bebekleri hedef aldı**", <http://www.diclehaber.com>, 01.06.2011)

4- Şırnak'ın Silopi ilçesinde akşam evine giderken 2'nci Cadde üzerinde bir pastanenin yanında ters yönde duran ve uzun farlarını yakan araçtaki polisleri uyarınca 'sana hesap mı vereceğiz lan!' diyerek aynı polisler tarafından darp edilen Ramazan Kayar'a Silopi Devlet Hastanesi'nde 10 gün iş göremez raporu verildi. Kayar polisler hakkında savcılığa suç duyurusunda bulundu. ("**Polisle tartıştı, 10 günlük iş göremez raporu aldı**", www.firatnews.com, 01.06.2011)

5- Artvin'in Hopa ilçesinde hayatını kaybeden Metin Lokumcu için Ankara'da 31 Mayıs 2011 günü akşam düzenlenen eyleme polisin müdahale etmesi sonucunda Halkevleri Merkez Yürütme Kurulu üyesi Dilşat Aktaş'ın kalça kemiği kırıldı. Gece ameliyata alınan Aktaş, altı aylık iş göremez raporu aldı. Aktaş, polisler hakkında suç duyurusunda bulunacağını açıkladı. ("**Ankara'da Protestocu Kadın Ağır Yaralandı, Üç Ay Önce Yumruk Atan Polis, Bu Kez Kalça Kemiğini Kırdı**", <http://www.bianet.org>, 01.06.2011)

6- Ankara Ezilenlerin Sosyalist Partisi Seçim Enformasyon Bürosu'ndan yapılan açıklamada, 31 Mayıs gecesi evi basılarak gözaltına alınan ESP üyesi İbrahim Aksu'nun, gerek evinde gözaltına alındığı sırada gerekse hastanede uğradığı "kaba dayak işkencesi" sonucunda kaburga kemiğinin kırıldığı belirtildi. ("**Hopa'da işkence, gözaltı ve zorbalık**", <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 03.06.2011)

7- 29 Mayıs akşamı MHP'nin Kazlıçeşme mitinginden dönen araç konvoyuna taşla saldırdıkları iddiasıyla gözaltına alınan 14-65 yaş arasındaki 10'dan fazla kişinin gece saatlerinde götürüldükleri Alibeyköy Karakolu'nda dayak yemiş ve yere yatırılmış halde bahçede bekletildikleri, gözaltına alınanlardan Cihan Gürbey'in avukatları Ebru ve Barkın Timtik tarafından bildirildi. ("**Nurtepeliler gençlere karakol bahçesinde dayak**", <http://www.radikal.com.tr>, 03.06.2011)

8- Diyarbakır'ın Çınar İlçesi'nde iki öğrenci grubu arasında çıkan kavganın ardından okul yönetimi tarafından çağrılan polisler, sınıflara girerek öğretmenlerin gözü önünde öğrencileri darp ederek, gözaltına aldı. Cop darbeleriyle yaralanan F.Y, B.C, İ.K, Ş.T ve M.G Çınar Entegre Devlet Hastanesi'ne giderek, darp raporu almak istedi. Ancak "hastanede doktor bulunmadığı" gerekçeyle öğrencilere rapor verilmedi. Velilerin ve BDP'lilerin

emniyetle görüşmesinin ardından öğrenciler serbest bırakıldı. ("**Skandal: Polis sınıfta öğrencileri copladı**", <http://www.diclehaber.com>, 03.06.2011)

9- Bir süre önce askerden gelen ve İstiklal Caddesi'nde arkadaşı Özgüç Kozan ile buluşan Zekayi Doğan, Ali Ağa Camii'nin önünde diğer arkadaşlarını beklerken sivil bir polisin arabasının tekerleğinin ayakucundan geçmesi sebebiyle çıkan gerginlikten ötürü arabanın şoförü aynı zamanda polis olan İ.K. ve olay yerine gelen sivil ve resmi polisler tarafından Beyoğlu Karakoluna götürüldüklerini, karakolun ikinci katındaki bulunan Asayiş Şube Müdürlüğü'nde yarım saat boyunca dönüşümlü olarak dört polis tarafından dayak yediklerini, küfre maruz kaldıklarını, daha sonra aynı zamanda İ.K'nin şoförlüğünü yaptığı komiserin gelerek "siz nasıl polise kafa tutarsınız" diye kendilerine yarım saat boyunca kaba dayak atıp küfür ettiğini, avukat istediklerinde bu taleplerinin reddedildiğini, yakınlarına haber vermelerine bile izin verilmediğini, karakolda bekletildiklerini ifade etti. Karakolda bekletildikten sonra sonra sağlık kontrolünden geçirilerek darp raporu almalarına rağmen karakolda şikâyetçi olmadıklarını, Polis İ.K'nin ise kendilerinden şikâyetçi olduğunu anlatan Doğan, 'Görevli polis memuruna mukavemet ve kamu aracına zarar vermek' suçlamasıyla savcılığa çıkarıldıklarını savcının kendilerini görmeden serbest bıraktığını anlattı. Doğan, yaşadıklarını unutamadığını, kendilerini döven ve hakaret eden polisler hakkında suç duyurusunda bulunacağını ifade etti. ("**İleri demokrasi uygulama merkezi BEYOĞLU EMNİYETİ'NDE İŞKENCE**", <http://www.evrensel.net>, 07.06.2011)

10- 6 Haziran 2011 günü işinden eve dönen 28 yaşındaki Volkan Karakuş, saat 20.00 sıralarında Kartal Petrol-İş Mahallesi'nde bulunan Süleyman Demirel Lisesi yakınlarında içinde 4 polisin bulunduğu bir araç tarafından 'Burada ne işin var' diyerek durdurulduğunu belirtti. Araçtan inen polislerin üzerine yürüyerek polis otosuna bindirildiğini ve karakol yerine Kartal Endüstri Meslek lisesinin تنها olan arka sokağına gidilerek elleri arkadan kelepçeli olduğu halde yanında oturan iki polis tarafından özellikle böbrekleri hedef alınarak yumrukladığını, hayalarının sıkıldığını ve ağza alınmayacak küfürlere maruz kaldığını anlattı. Kartal Yavuz Selim hastanesine götürülen Karakuş, doktor muayenesinde işkence gördüğünü söylemesine rağmen rapor düzenlenmediğini, muayeneden sonra götürüldüğü Kartal merkez karakolunda nezaret yerine kamera bulunmayan avukat görüşme odasına konulduğunu ve burada daha önce arabada kendisini darp eden bir polisin gelip "ayağına ve kulağına vurmak" suretiyle kendisini tekrar darp ettiğini anlattı. ("**İşkencede ustalık dönemi İZ BIRAKMADAN...**", <http://www.evrensel.net>, 10.06.2011)

11- Ankara'daki Hopa eyleminde gözaltına alınanlar, polis otobüsü ve emniyette 'darp, taciz ve hakarete' uğradıklarını belirtti. Yaşadıklarını gözyaşlarıyla anlatan BES üyesi Hacı Özkan "**Orada yaşadıklarımı anama diyemedim. Umarım bu işkenceyi yapanlar analarına söyleyebilmişlerdir**" dedi.

Mülkiyeliler Birliği'nde yapılan toplantıda, 4 gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakılan Hacı Özkan (BES Danıştay Temsilcisi), Hüseyin Gölpinar (BES üyesi), Bülent Teoman Özkan (ÇHD üyesi Avukat), Özden Kaya (KESK'e bağlı sendikanın yöneticisi) kendilerine yapılan işkenceyi basına anlattı. Basın toplantısının ardından emniyette "kötü muamele gördüklerini" söyleyen eylemciler, polisler hakkında suç duyurusunda bulundu. ("**İşkenceyi anama diyemedim**", <http://www.radikal.com.tr>, 10.06.2011)

12- Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloğu adayı Faysal Sarıyıldız'ın seçim kazanmasını kutlayan kitleye yapılan polis müdahalesi sırasında atılan gaz bombalarından biri 12 yaşındaki M.A'nın kafasına isabet etti. M.A. tedavisi yapılmak üzere Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. ("**Cizre'de polisin attığı gaz bombası bir çocuğu yaraladı**", <http://www.diclehaber.com>, 12.06.2011)

14- Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloğu'nun Van, Hakkâri ve Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'nde yaptığı seçim kutlamasına polisin gaz bombası ve tazyikli suyla sert müdahalesi sonucu aralarında çocukların da bulunduğu çok sayıda kişi yaralandı. Yine Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde yapılan seçim kutlaması sırasında kitleye müdahale eden polislerin sığıdığı tazyikli su sırasında araç üzerinden yere düşen Mehmet Akbaş isimli yurttaşın kolu kırıldı. Akbaş Doğubayazıt Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Hakkâri'de ise seçim sonuçların açıklanmasının ardından eşi ve iki çocuğunu da yanına alarak aracıyla kutlamalara katılan Tarık Yarcı adlı yurttaşın beş yaşındaki oğlu atılan bir taş ile kafasından yaralandı. Hakkâri Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan Yarcı'nın başı pansuman edildikten sonra taburcu edildi. ("**Kutlamalara polis müdahale etti, hastaneler yaralılarla taşıtı**", <http://www.diclehaber.com>, 13.06.2011)

15- Emek Demokrasi ve Özgürlük Bloğundan Urfa Milletvekili seçilen İbrahim Binici'nin basına yansıyan haberlerde yaklaşık 4 bin oyunun silinmesi üzerine Urfa Adliyesine yürümek isteyen binlerce kişiye polis, gaz bombası, kalas ve joplarla müdahale etti. Yapılan müdahale sonucunda belediye binasının arkasındaki evine gitliğini söyleyen ve 10 gün iş göremez raporu alan 28 yaşındaki Mehmet Ali Fidan ile onlarca polis tarafından

tekme, tokat ve coplarla dövüldüğünü belirten BDP Kadın Meclisi üyesi Ajda İnci ve olay gecesi polisler tarafından yaralanan Ali Polat, savcılığa suç duyurusunda bulundu. (**“Urfa'daki ihlallerle ilgili suç duyurusu”**, <http://www.diclehaber.com>, 14.06.2011)

16- Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde Abdullah Canan Köprüsü karşısındaki kavşakta bulunan çocukların üzerine zırlı araca taş attıkları gerekçesiyle gaz bombası atıldı. Zırlı araçtan atılan gaz bombası sonucu 4 yaşındaki V.Ç ağzından yaralandı. Olay yerindeki yurttaşlar tarafından V.Ç Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. (**“Yüksekova'da 4 yaşındaki çocuk gaz bombasıyla yaralandı”**, <http://www.diclehaber.com>, 14.06.2011)

17- Seçime 2 gün kala gözaltına alınan, kapatılan DTP ve BDP'nin Bingöl eski İl Başkanı Avukat Ömer Faruk Ersöz tutuklandı. Ersöz'ün avukatı Zihni Karaaslan, müvekkili Ersöz'ün emniyete götürüldüğü esnada işkenceye maruz kaldığını belirterek, burnunda, kafasında ve kaburgalarında kırıklar; kol, bacak ve vücudunun çeşitli yerlerinde ise zedelenme ve çürükler olduğunu, müvekkiline yol boyunca hakaret edildiğini ifade etti. Karaaslan, müvekkiline işkence yapan polisler hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunduğunu belirtti. Ersöz'ün işkence gördüğü, adliyede çekilen fotoğraf ile de ortaya çıktı. (**“Avukat Ömer Faruk Ersöz'e gözaltında işkence”**, <http://www.diclehaber.com>, 15.06.2011)

18- İstanbul Bostancı'da bulunan Dedikodulu Restoran'da 8 Haziran'da yemeğe giden Ümit Kılıç, Gülay Efe ve Y.Ç adlı yurttaşlar, fotoğraf çektikleri esnada Ümit Kılıç'ın zafer işareti yapması üzerine saldırıya uğradılar. Restoran çalışanları, hesabı ödedikten sonra ayrılan 3 yurttaşın önünü keserek Gülay Efe ve Y.Ç'yi darp ederek restoranın otoparkına aldılar. Ümit Kılıç ise restoranın kapısı önünde dakikalarca darp edildi. Yine, adı geçen gençler olay yerine gelen polisler tarafından da hem olay yerinde hem de götürüldükleri Küçükyalı Polis Karakolunun nezarethanesinde darp edildiler. Üç kişi kendilerini darp eden işletme sahibi ve çalışanların yanı sıra söz konusu polisler hakkında Kadıköy Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. (**“Zafer işareti yapan gençler darp edildi”**, <http://www.diclehaber.com>, 15.06.2011)

19- 12.06.2011 günü Şırnak'ta Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloğu adaylarının kazanmasını kutlayan kitlenin üzerine el bombası atılması sonucunda 3'ü ağır 11 kişi yaralandı. Olayda ağır yaralanan Yahya Turan, Batman Dünya Hastanesi'ne kaldırıldı. Amcası, Turan'ın hayatı tehlikeyi atlatamadığını bildirdi. Yine Siirt'teki

polis müdahalesinde kafasına aldığı darbe nedeniyle ağır yaralanan 75 yaşındaki Halime Kayar ve Vecide Gönül'ün de aynı hastanede tedavisi devam ediyor. (**“Şırnak ve Siirt'te yaralanan Turan ve Kayar'ın hayatı tehlikesi sürüyor”**, <http://www.diclehaber.com>, 16.06.2011)

20- Urfa İl Emniyet Müdürlüğü polislerinin, seçim gecesi adliye önüne yürüyen kitleye müdahalesi esnasında akrabalarının evine gitmek için durakta bekleyen ve Mardin'in Nusaybin İlçesi'ndeki bir dershanede matematik öğretmeni olarak çalışan Bilal Bozkoyun, gazdan korunmak için bir binaya sığınınca, sığındığı binadan polisler tarafından çıkartıldı. Önce Urfa TEM Şube Müdürü'nün telsizi ile kafasına vurduğunu söyleyen Bozkoyun, daha sonra diğer polisler tarafından yerde coplandığını ve dövüldüğünü, Sarayönü Polis Karakolu'na götürüldüğünü ifade etti. Çıkarıldığı Harran Üniversitesi Araştırma Hastanesi'nde yapılan muayenesi sonucunda '5 gün iş göremez' raporu alan Bozkoyun, gözaltında iken polislerin kendisine şikâyetçi olmaması yönünde yapılan telkinlere rağmen Urfa Cumhuriyet Savcılığı'na TEM Şube Müdürü ve darp eden polisler hakkında suç duyurusunda bulunduğunu söyledi. (**“Urfa'da polis şiddetine suç duyurusu”**, <http://www.diclehaber.com>, 18.06.2011)

21- YSK'nın Hatip Dicle'nin milletvekilliğini düşürmesini protesto etmek isteyenler tarafından Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde düzenlenen oturma eyleminin ardından polisin yaptığı tazyikli su ve gaz bombalı müdahale sonucunda başına gaz bombası isabet eden 56 yaşındaki Nezir Gecidibi ve 5 kişi yaralandı. (**“Nusaybin'de gergin gece: 5 yaralı”**, <http://www.cnnturk.com>, 24.06.2011)

22- Sivas katliamını anma etkinliğinin duyurusunu yapmak için 26 Haziran'da Sarıgazi merkezde bir stand açan Sami Tunca, polisler tarafından yapılan kimlik kontrolü sonucunda, davadan beraat ettiğini söylemesine rağmen aranan kişilerden olduğu gerekçesiyle darp edilerek gözaltına alındı. Gözaltına alındıktan sonra iki polis tarafından arabayla tenha bir yere götürülüp saldırıya uğradı. Daha sonra götürüldüğü karakolda da sırtında sandalye kırılarak ve kafası yere vurularak darp edildi. Sami Tunca ile birlikte saçlarından tutulup sürüklenerek gözaltına alınan üç kadının da avukatlığını yapan Sevinç Sarıkaya'nın ise müvekkilleri ile görüşmeye gittiği karakoldaki polisler tarafından "Bu davaya bakarsanız size muamelemiz bu olur", "Sizin gibi avukatlar böyledir. Siz göreceksiniz gününüzü" gibi sözlerle tehdit edildiği belirtildi. (**“Sarıgazi Olayları Basın Açıklaması Gözaltında İşkence, Avukata Tehdit”**, <http://www2.bianet.org>, 28.06.2011)

23- Yüksek Seçim Kurulu'nun Diyarbakır Milletvekili Hatip Dicle'nin vekilliğini düşürmesi ve tutuklu 5 milletvekilinin tahliye edilmemesini protesto etmek amacıyla düzenlenen yürüyüşte polislin attığı gaz bombasıyla Hüseyin Caruş adlı kişi sol gözünü kaybetti. Baba Hüseyin Caruş, sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi. ("**Gaz bombasıyla sol gözünü yitiren Caruş taburcu edildi**", <http://www.diclehaber.com>, 29.06.2011)

24- 12 Haziran milletvekili genel seçimlerinde seçim gecesi Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku milletvekillerinin seçim zaferi kutlanırken yaşanan patlamada yaralananları hastaneye götüren kitleye polislin gaz bombası atması sonucu fenalaşan ve Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırılan 54 yaşındaki Hatice İdin'in, durumunun kötüye gitmesi üzerine kaldırıldığı Batman Özel Dünya Hastanesi'nde beyin ölümünün gerçekleştiği söylendi. Doktorları, ilk müdahalenin geç yapılmasından ötürü beyin ölümünün gerçekleştiğini söylerken İdin'in kızı Akide İdin de annesinin hipertansiyon hastası olduğunu ve olaylarda yaralandıktan sonra hastaneye kaldırıldığını, polislin o sırada hastaneye onlarca gaz bombası attığını ve bu yüzden doktorların annesine ilk müdahaleyi yapmadığını söyledi. ("**Polis terörünün son kurbanı**", <http://www.evrensel.net>, 29.06.2011)

25- Kartal'da kendileri gibi emniyet şeridini kullanan sivil plakalı polis aracındaki polise kimlik soran Ümit Karagöz ve kardeşi Niyazi Karagöz, polislin telefonla arkadaşlarına haber vermesi üzerine olay yerine gelen 15 polis tarafından feci şekilde dövüldüklerini, yere yatırılıp tekmelendiklerini, polis merkezine götürülürken otomobilde de yumrukladıklarını, hastaneden darp ve cebir raporu alınca, polislerin hastaneden çıkınca şikâyetçi olmamaları için kağıt imzalatıldıklarını, polislin kendilerine "sizi bir hafta takip edeceğiz, uslu durun" diyerek tehdit ettiğini söyledi. Ümit Karagöz ve Niyazi Karagöz olayın ertesi günü Kartal Cumhuriyet Başsavcılığı'na giderek kendilerine saldıran polisler hakkında suç duyurusunda bulundu. Savcılığın Kartal Adli Tıp Şube Müdürlüğü'ne sevk ettiği kardeşler darp raporu aldı. ("**Sen misin polise kimlik soran**", <http://www.takvim.com.tr>, 29.06.2011)

26- Nusaybin'de önceki gün demiryolu üzerinde eylem yapan gençler ve polisler arasında çıkan çatışma sırasında evinin bahçe kapısında oturan 73 yaşındaki Adile Savcı ayağına gaz bombası isabet etmesi sonucu yaralandı. Diz kapağının üstüne isabet eden gaz bombası nedeniyle Nusaybin Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınan Savcı, ayağı pansuman edildikten sonra taburcu edildi. ("**Gaz terörü' tam gaz**", <http://evrensel.net>, 05.07.2011)

27- Van'da Abdullah Savur adlı bir yurttaş, çalıştığı işyerinden çıkarak Cumhuriyet Caddesi üzerinde bulunan TEKEL binası önünden geçerken resmi giysili bir polisle omuz omuza çarpışması üzerine çarptığı polis tarafından TEKEL binası önünde sürekli nöbet tutan polislerin olduğu yere sürüklendi. Orada nöbet tutan polisler tarafından biber gazı sıkılarak, tekme tokatla sokak ortasında dövülen Savur, özellikle kafasına aldığı telsiz darbesiyle baygınlık geçirdi. Olay yerinde bulunan yurttaşlar tarafından Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan Savur'un kafasına 5 dikiş atıldı. Hastanede "Hayati tehlikesi olmadığı" yönünde doktor raporu alan Savur gözaltına alındı. ("**O'nu bu hale polisler getirdi!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 09.07.2011)

28- 10.07.2011 günü gece saat 23:00 sularında İstiklal Caddesi Mis Sokak'ta bulunan sivil polisler, etraftaki eğlence mekanlarında oturan çok sayıda kişinin gözü önünde ismi öğrenilemeyen ve suçunun ne olduğu bilinmeyen 15-16 yaşındaki bir çocuğu tekme tokat ve telsizle yaklaşık 20 dakika feci şekilde dövüp, kafasındaki kanları temizlemek için birkaç şişe su döküp yerde sürükleyerek Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'ne götürüp gözaltına aldı. Yaşanan olay ANF'nin fotoğraflarıyla ortaya çıktı. ("**Mis Sokak'ta çocuğa polis işkencesi**", www.firatnews.com, 11.07.2011)

29- İzmir Karabağlar'da 16 Temmuz 2011 Cumartesi gecesi eşiyile birlikte bir müzikholde eğlenmeye giden Fevziye Cengiz (37) müzikhole gelen ve kimlik kontrolü yapan resmi üniformalı ve sivil polislere "kimliğinin yanında olmadığını, otomobilde olduğunu ve eşinin almaya gittiğini" söyleyince gözaltına alınmak istendi. Duruma itiraz eden Cengiz, darp edilerek ve elleri kelepçelenerek zorla gözaltına alındı. Götürüldüğü Karabağlar Polis Karakolu'nda da iki polis tarafından yere fırlatılarak tekme tokat 10 dakika süreyle dövüldü. Olayın ardından suç duyurusunda bulundu. Emniyet yetkilileri ise Fevziye Cengiz'in alkollü olduğu ve asıl polise saldıranın kendisi olduğunu iddia ederek şikâyetçi oldu. ("**Gözaltına itiraza karakol dayacağı**", <http://www.sabah.com.tr>, 19.07.2011)

30- Silopi ilçesinde, 24 Temmuz 2011 günü çıkan olaylarda yaralanan ve hastanede yaşamını yitiren 13 yaşındaki Doğan Teyboğa'nın toprağa verilmesinden sonra çıkan olaylarda polislin gaz bombası ve tazyikli su ile yaptığı müdahale sırasında 8 yaşındaki Zeynep Ödük başından yaralandı. Hastaneye kaldırılan Ödük'ün gaz bombası kovanından yaralandığı iddia edilirken, sağlık durumunun iyi olduğu belirtildi. ("**Çıkan olaylarda 8 yaşında bir kız çocuğu yaralandı**", <http://www.dha.com.tr>, 27.07.2011)

31- Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde kafasına isabet eden gaz bombası sonucu yaşamını yitiren 13 yaşındaki Doğan Tayboğa için düzenlenen eyleme polislerin müdahalesinde, 12 yaşındaki Şöres Ürün isimli çocuk kafasına isabet eden gaz bombası sonucu yaralandı. Silopi Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Ürün, durumunun ağırlaşması üzerine Şırnak Devlet Hastanesi'ne sevk edildi. ("**Silopi'de bir çocuk daha gaz bombası ile yaralandı**" <http://www.evrensel.net>, 27.07.2011)

32- Yaşamını yitiren HPG'li Sıddık Öztürk için kurulan taziye çadırına doğru Malatya Vatan Mahallesi'nde yürüyüşe geçen kitleye polis tarafından Fem Dershanesi önünde gaz bombası ve tazyikli suyla yapılan müdahalede Rahim Karahan (40) isimli yurttaş gaz bombasının yüzüne isabet etmesi sonucu ağır yaralandı. Doğubayazıt Mediza Hastanesi'ne kaldırılan Karahan'ın yüzünün atılan gaz bombasından parçalandığı ve ameliyat edileceği, durumunun ağır olduğu belirtildi. ("**Öztürk ile Çoban'ı binlerce kişi uğurladı**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 28.07.2011)

33- Diyarbakır'ın Merkez Sur İlçesi Cemal Yılmaz Mahallesi'nde devriye gezen polisler ile mahalle sakinleri arasında çıkan tartışmanın kavgaya dönüşmesi sonucunda polisler 20 yaşındaki Çiftçi'ye ateş ederek başından vurdu. Çiftçi'nin hayatını kaybettiği öğrenildi. ("**Diyarbakır'da 20 Yaşındaki Çiftçi, Polis Kurşunuyla Öldü**", <http://bianet.org>, 29.07.2011)

34- 3 Ağustos 2011 günü gece yarısı Antalya Cumhuriyet Mahallesi'ndeki bir akaryakıt istasyonuna otomobili ile gelip yakıt almak isteyen polis memuru C.A., bu sırada başka müşteri ile ilgilenen pompacı Derviş Mehmet Alparslan'ın kendisine öncelik tanımasını isteyip, isteği karşılık bulmayınca Alparslan'a önce aracının içinden küfür etti, daha sonra olayın büyümemesi için oradan uzaklaşan Alparslan'ın üzerine yürüyüp, kafa atarak yere düşürüp, tekme ve yumruk darbeleri ile darp etti. Saldırı anı istasyonun güvenlik kameraları tarafından görüntülenirken, yediği dayanın etkisiyle baygınlık geçiren Alparslan hastaneye kaldırıldı. Hastanenin acil servisinden 3 gün, plastik cerrahi servisinden de 7 gün iş göremez raporu alan Derviş Mehmet Alparslan, ifadesini alan polislerin davadan vazgeçmesini istemelerine rağmen şikâyetinden vazgeçmedi. ("**Her yumruktaki 'ben polisim' dedi!**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 04.08.2011)

35- Mersin Akdeniz İlçesi Yenipazar Mahallesinde 5 Ağustos 2011 tarihinde gece gençlerle polis arasında çıkan çatışmada Bedirhan Taş adlı kişi dükkânında oturduğu esnada polislerin attığı gaz bombası sonucu omuzundan yaralandı. Olaya tepki gösteren Taş, polislerin keyfi bir

şekilde gaz bombası attığını söyledi. ("**Yine plastik mermi terörü**", <http://www.firatnews.com>, 06.08.2011)

36- Siirt Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polisler, Ulus, İnönü ve Kooperatif mahallelerinde 9 Ağustos 2011 günü sabahı birçok eve eşzamanlı baskın yaptı. Yapılan aramalarda 7 çocuk gözaltına alındı. M.E. (16), H. İ. S. (15), K.S. (17), A.S. (15) ve ismi öğrenilemeyen 2 çocuğun gözaltına alınırken polislerce darp edildiği aileleri tarafından belirtildi. ("**Siirt'te 7 çocuk gözaltında**", www.yeniozgurpolitika.org, 10.08.2011)

37- Muş Alparslan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nihat İnanç, Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı onuruna 11 Ağustos 2011 günü polisevinde verilen iftar sonrasında, kendi makam şoförü ile Muş Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürü Ersan Özkan arasında bilinmeyen nedenle tartışma çıktığını, tartışmanın büyümesi üzerine kendisinin de olaya dahil olmasıyla Güvenlik Şube Müdürü Ersan Özkan ve bir polis tarafından kendisinin, şoförünün ve basın müşavirinin hakaret ve tehdit edilip dövüldüğünü iddia etti. Emniyet Müdürlüğü'nün bir süredir Alparslan Üniversitesi'ne karşı 'yıpratıcı girişimleri olduğunu' söyleyen Rektör Prof. Dr. Nihat İnanç, dayak olayının ardından savcılığa suç duyurusunda bulunarak dayak olayını yargıya taşıdıklarını söyledi. ("**Rektörden inanılmaz iddia!**", <http://www.dha.com.tr>, 13.08.2011)

38- İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi'nde basın toplantısı düzenleyen Lokman Acar, 9 Ağustos günü Anıttepe'de bir polislin yaklaşarak kendisine çelme taktığını, bu sırada yere düştüğünü, ardından üç polislin yerde kendisini dövmeye başladığını, ne olduğunu anlamadan koluna kelepçe takılarak Çankaya Polis Karakolu'na götürüldüğünü söyledi. Orada üzerinde 'şahıs kaçarken yakalanmıştır' diye yazan tutanağı imzalamayı reddettiğini belirten Acar, Alpay isimli polislin 'imzalamazsan ve suç duyurusunda bulunursan kafana sıkırım' diyerek kendisini tehdit ettiğini" belirtti. Daha sonra Emniyet Genel Müdürlüğü'ne götürülüp oradan yarım saat sonra serbest bırakıldığını söyleyen Acar, götürüldüğü hastanede kolundaki kırığın tespit edildiğini ve alçıya alındığını, olayın ardından savcılığa giderek suç duyurusunda bulunduğunu söyledi. ("**Ankara polisi kol kırdı**", <http://www.etha.com.tr>, 15.08.2011)

39- Oturduğu Tarlabası'nda çocuklarına ve hasta eşine bakabilmek için sokakta kurduğu tezgahta sigara satan Selma Yıldırım, Taksim Merkez İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı sivil polisler tarafından önce ağza alınmayacak küfürlerle maruz kaldı, daha sonra tartaklanarak darp edildi. Bununla yetinmeyen sivil polisler, olay

yerinde toplanan insanların tepki göstermesi üzerine, Selma Yıldırım'a gözdağı vermek için kendisine tezgâhta yardım eden 13 yaşındaki oğlunu apar topar gözaltına aldı. Selma Yıldırım, aynı çevrede tezgâh açıp sigara satan Ordulu ve Tekirdağlı üç kişiye dokunmayan sivil polislerin kendisini Kürt olduğu için hedef seçtiğine dikkat çekti. (**“Kağıt mendil satan kadına polis şiddetti”**, www.firatnews.com, 15.08.2011)

40- 11.08.2011 günü Samsun'un İlkadım İlçesi 19 Mayıs Mahallesi'nde esnaflık yapan aynı zamanda Tekkeköy Belediyesi AK Parti Meclis üyesi 40 yaşındaki Recep Kılıç, iş yerinin mobilyalarını getiren kamyonun malzemeleri boşaltmak için ara sokaklardan birinde durarak trafiği kapatması üzerine olay yerine gelen trafik polisleri tarafından önce tekme tokat dövüldü, daha sonra kafasına vurulan telsizle yere düştüğünde biber gazı sıkılarak etkisiz hale getirildi. Bir arkadaşının arabasıyla hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınan Recep Kılıç'a doktor 10 gün iş göremez raporu verdi. Kendisini döven polislerden şikâyetçi olunca olaya karışan 3 polis memuru hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığı belirtildi. (**“Ak Partili Meclis Üyesi polisle kavga etti”**, <http://www.dha.com.tr>, 21.08.2011)

41- İzmir'de bir eczanede çalışan Ahmet Çingil isimli kişi alkollü olarak trafik ekiplerine yakalanıp kan tahlili yaptırmak isteyince, önce polisler tarafından gözüne biber gazı sıkıldı, daha sonra götürüldüğü Balçova Salih İşgören Polis Karakolu'nda tutulan tutanağa itiraz edince oradaki polisler tarafından dövüldü. 10 gün hastanede yatan Çingil olayla ilgili olarak savcılığa suç duyurusunda bulundu. Olaya karışan ve 3'er günlük rapor alan iki trafik polisi ise “Çingil'in alkollü olarak kaçmak isteyince yakalandığını, kelepçe vurularak karakola götürüldüğünü, burada alkolün etkisiyle trafik polis memurlarına yumruk attığını, etkisiz hale getirilirken de kafasını yere vurduğunu öne sürerek karşı şikâyette bulundu. (**“Karakolda dayak iddiası”**, <http://www.cnnturk.com>, 23.08.2011)

42- Ankara'da oturan Kemal Tunç 17.08.2001 günü bacanağından şikâyetçi olmak için gittiği Mamak Akdere karakolunda, bacanağı ile kısa bir konuşma yapan iki polisin, fiili bir harekette bulunmadığı halde aniden kendisine biber gazı sıkıldığını, daha sonra karakoldaki diğer 8-10 polisin kendisine saldırıp, ters kelepçe ile yere yatırıp işkence yaptıklarını iddia etti. Kelepçeli halde nezarete tutulan ve sabah 5.30 civarında bırakıldığını söyleyen Tunç, kendisinin Kürt olduğu için bacanağı ve ailesi tarafından dışlandığını ve polislerin de Kürt olduğundan dolayı kendisine işkence yaptıklarını söyledi. Olay sonrasında da polisler tarafından şikâyetçi olmaması yönünde tehdit edildiğini söyleyen Tunç, şikâyetini asla

geri almayacağını söyledi. (**“Polisin gazlı dayak fantezisi”**, <http://www.evrensel.net>, 24.08.2011)

43- İzmir'de avukatlık yapan İbrahim Polat, müvekkilinin ve yakınlarının dövülerek nezarete atılması olayına ilişkin olarak görevini yaparken polislerin “Sen ne biçim avukatsın. Bizim işimize karışma” diyerek zorla avukatlık kimliğini alıp bilgisayardan suç kaydının olup olmadığına baktıklarını, karakolda bulunduğu süre boyunca fiziksel ve psikolojik baskı yapılarak, sözlü ve fiziki şiddete maruz kaldığını ve bu polislerden şikâyetçi olduğunu söyledi. (**“Avukata dayak iddiası”**, <http://www.sabah.com.tr>, 25.08.2011)

44- Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde, Gülhane Askeri Tıp Fakültesi tarafından verilen raporla psikolojik sorunları olduğu belgelenen 1980 doğumlu Metin Arslan'ın 7 Eylül 2011 günü Cumhuriyet Mahallesi'nde yoldan geçerken şüpheli diye gözaltına alındı. Çınar Emniyet Müdürlüğü'ne götürülüp işkence gördüğü ve gördüğü işkence sonucu fenalaşarak Çınar Entegre Hastanesi'ne kaldırılan Arslan'ın ailesi, sorumlu polisler hakkında suç duyurusunda bulundu. (**“Gözaltında işkence”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 11.09.2011)

45- Şırnak ve Cizre'de düzenlenen baskınlarda 35 kişinin gözaltına alınmasını protesto etmek için Silopi İlçesi Cudi Mahallesi'nde bir araya gelerek İpek Yolu üzerine yürümek isteyen kitleye, polisin gaz bombasıyla müdahale etmesi sonucunda başına gaz bombası isabet eden 17 yaşındaki E.K. ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılan E.K. başından akan kanın bir türlü durdurulamaması üzerine Batman'a sevk edildi. (**“Silopi'de başına gaz bombası isabet eden bir çocuk ağır yaralandı”**, <http://firatnews.eu>, 18.09.2011)

46- Çorum'da Eti Lisesi önünde okullarda zorunlu din derslerinin kaldırılmasını istemek amacıyla basın açıklaması yapmak isteyen Çorum Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Başkanı Halil Top ve İbrahim Eral, Hüseyin Gezer, Devrim Top ve Coşkun C. Adli dernek üyesi 4 kişi yerlerde sürüklenerek gözaltına alındı. (**“Zorunlu din dersi kaldırılсын' diyene dayak”**, <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 20.09.2011)

47- İstanbul Beyoğlu'nda bir apartmanda kapıcılık yapan Aydın Eriş, otomobilini park ettiği yerden çekmek isteyen trafik polisleri ve çekicideki görevli tarafından dövülerek hastanelik edildi. “Beyin travması geçirdiğini, 2 dişinin kırıldığını, vücudunda darp nedeniyle ezilme olduğunu” söyleyen Eriş'in eşi Keziban Eriş polisleri işkence yapmaktan savcılığa şikâyet etti. (**“Polisin işkencesi sonucu beyin travması geçirdi”**, <http://firatnews.eu>, 21.09.2011)

48- Ağustos ayında Siirt'in Pervari ilçe merkezinde yaşanan çatışmanın ardından giriş çıkışların asker ve polis tarafından kontrol altına alındığı Pervari'de, Van'dan Pervari'ye gelen bir minibüsün içinde bulunan PTT Şubesi'nde güvenlik görevlisi olarak çalışan İbrahim Cengiz, ilçe girişinde polisler tarafından durdurulduklarını, yapılan çok sıkı aramadan sonra kendisinin de minibüsten indirilip polis tarafından ölümlü tehdit edildiğini ve can güvenliğinin olmadığını belirtti. ("**Ölümlü tehdit edildi**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 22.09.2011)

49- Başlattıkları "Kadına yönelik şiddete hayır, 1 milyon imza" adlı kampanya kapsamında Denizli Pamukkale Üniversitesi girişinde stant açan Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu üyesi 10 üniversite öğrencisine iddiaya göre, üniversitenin özel güvenlik görevlileri tarafından jopla saldırıda bulunuldu. ("**Şiddete hayır' dediler dayak yediler**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 04.10.2011)

50- Şırnak'ın Silopi İlçesi, Yenişehir Mahallesi'nde Akrep tipi zırhlı aracın geçişi sırasında bir çocuğun araca taş attığı ve bunun üzerine sivil polislerin, Süleyman Demirel İlköğretim Okulu bahçesinde oyun oynayan öğrencilerin üzerine gaz bombası attığı, bahçede oynayan 7 çocuğun atılan gaz bombasının etkisiyle baygınlık geçirdiği bildirildi. Yaşları 8 ile 12 arasında olan öğrenciler ambulanslarla hastaneye kaldırılarak oksijen verildi. ("**Silopi'de okula gaz bombası: 7 öğrenci fenalaştı**", <http://www.birgun.net>, 06.10.2011)

51- Ezilenlerin Sosyalist Partisi tarafından yapılan açıklamada; 7 Ekim 2011 günü Liseli Öğrenci Birliği'nden öğrenciler tarafından Maltepe Ertuğrul Gazi Lisesi'nde yapılmak istenen Che'yi anma etkinliğine polis tarafından zırhlı araç, MP-5 tüfekler, biber gazı ve elektrikli cop kullanılarak saldırıldığı belirtildi. LÖB'den öğrencilerin, Maltepe İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı çevik kuvvet ekipleri ile Gülsuyu Şehit Saffet Okumuş Polis Merkezi'nde görevli polisler hakkında kaba dayak ve elektrikli copla işkenceye uğradıkları gerekçesiyle suç duyurusunda bulunacakları bildirildi. ("**Liseli Öğrencilerden Suç Duyurusu**", <http://bianet.org>, 10.10.2011)

52- Mardin'in Kızıltepe, Midyat ve Nusaybin ilçelerinde düzenlenen Abdullah Öcalan'ın Suriye'yi terk etmesinin yıldönümü olan 9 Ekim'i (1998) protesto eylemlerine polisin gaz bombasıyla müdahalesi sonucunda çevrede bulunan 3 yaşındaki Y.E ve 60 yaşındaki Hikmiye Aktaş başlarından yaralandı. ("**Yine Gaz Bombası: Biri Çocuk İki Yaralı**", <http://bianet.org>, 10.10.2011)

53- Gözaltına alınan Jiyan Orhan adlı oğlu hakkında bilgi almak için Mersin Adliyesi önünde bekleyen Emine

Orhan "Polislerin kimlik sorması ve kimliğinin üzerinde olmaması nedeniyle polislerin kendisine adliyenin önünde bekleyemeyeceğini" söylediklerini, kendisinin de adliyenin bulunduğu caddenin karşı tarafındaki kaldırımda oturarak beklemeye başladığını" söyledi. Bir süre sonra polislerin tekrar yanına gelip "Burada da bekleyemezsin" diyerek kendisiyle tartışmaya başladıklarını, oradan kalkmayınca da polisler tarafından dövülerek gözaltına alındığını ifade eden Emine Orhan, götürüldüğü hastanede rapor verilmesine karşılık polislerin raporu kendisine vermediğini belirtti. Daha sonra Soğuksu Karakoluna götürüldüğünü söyleyen Emine Orhan, karakolda kendisini darp eden 4 polisten şikâyetçi olduğunu ancak 4 polisin de "O da bizi dövdü, biz de şikâyetçiyiz" dediğini" ifade etti. Karakolda bulunduğu süre içerisinde kendisine polislerin defalarca hakaret ettiğini iddia eden Orhan, "Bana 'Sen terörist annesinin', 'Sen militan annesinin' deyip durdular" dedi. ("**Anne olmak da suç**", <http://www.evrensel.net>, 11.10.2011)

54- ÇHD üyesi Avukat Bülent Kurt, gözaltındaki müvekkillerine hukuki yardımda bulunmak için 22.09.2011 günü gittiği Aksaray Şehit Vedat Ulusoy Polis Merkezi'nde müvekkillerine yapılan hukuksuzluklara itiraz etmesi üzerine polislerin saldırısına uğradığını, nezarethaneye konulduğunu, işinin yapılmasının engellendiğini ve bunların müvekkillerinin Kürt olmasından dolayı olduğunu iddia etti. ("**Avukata Kürt müvekkil dayacı**", <http://haber.sol.org.tr>, 11.10.2011)

55- Mardin'in Nusaybin ilçesinde okullarda şiddet uygulandığı iddiasıyla yapılan basın açıklamasının ardından 9-13 yaşlarındaki 15 çocuğun, Zeynel Abidin Mahallesi'nde yolu kapattığı gerekçesiyle polisler tarafından tek tek yakalanıp panzerin önünde oturtularak dövüldüğü iddia edildi. ("**Nusaybin'de eylemci çocuklara polis dayacı**", <http://www.sabah.com.tr>, 13.10.2011)

56- Rize'de 12.10.2011 günü alkol aldıktan sonra gece saat 02.30 sıralarında evine giderken sıkışıp valilik binasının duvarına işeyen kamu kurumunda 35 yıllık devlet memuru 54 yaşındaki C.T durumu fark eden valilik koruma polisleri ile tartışınca olay yerine gelen ekipten bir polis tarafından tokatlanarak yere düşürüldü. C.T, daha sonra bölgeden uzaklaştırıldı. Olaydan bir gün sonra Rize Emniyet Müdürlüğü'ne başvuran T'nin şikâyetiyle Rize Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan inceleme sonucunda tokat iddiasına ispat edecek görüntü veya alınmış bir rapor olmadığı gerekçesiyle inceleme takipsizlikle sonuçlandırıldı. ("**Sen misin Valilik duvarına işeyen...**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 13.10.2011)

57- Mersin'de yapılan bir gösteriye katıldıkları gerekçeyle 9 Ekim 2011 tarihinde gözaltına alınan 17 yaşındaki H.Y, F.Ö ve S.Ö adlı çocuklar; “emniyette defalarca şiddet gördüklerini, polislerin kendilerine, ‘Eğer bize yardımcı olur isem verirsiniz, buradan elinizi kolunuzu sallayarak çıkarsınız’ dediklerini, söylenenleri kabul etmedikleri için de daha çok darp edildiklerini” söylediler. S.Ö (17) ise; “6 saat boyunca dizleri üzerinde duvara dönük olarak bekletildiklerini ve tuvalete dahi gitmelerine izin verilmediğini belirterek, giydiği ayakkabının bağcıklarının sarı, kırmızı ve yeşil renkte olması nedeniyle daha fazla şiddete maruz kaldığını aktaran S.Ö, “Beni ayrı bir odaya çekerek psikolojik baskı uyguladılar” dedi. (**“Çocuklar karakol mağduru!”**, <http://www.evrensel.net>, 14.10.2011)

58- Başbakan'ın da katıldığı İstanbul Üniversitesi Akademik Yıl Açılış töreninin yapıldığı Cemil Birsell konferans salonuna girmek isteyen ve çevrede protesto gösterisi yapan, gözaltına alındıktan sonra emniyetten ve savcılıktan serbest bırakılan öğrencilerden 4'ü işkence gördüğünü iddia ederek İstanbul Adalet Sarayı'na gidip gözaltılar sırasında görev alan polisler hakkında "işkence ve kötü muamele" yaptıkları iddiasıyla suç duyurusunda bulundu. (**“Gözaltına alınan öğrencilerden işkence iddiası”**, <http://gundem.milliyet.com.tr>, 14.10.2011)

59- SDP İl Örgütü Yöneticilerinden Kadir Saraçoğlu, Mersin'in Toroslar İlçesi sınırlarında olan Çağdaşkent Lisesi'nde bulunan partisinin yasal dergisi DEV-LİS dergilerini almak ve müdür ile görüşmek üzere gittiği müdür odasında TEM polisleri tarafından elleri ters çevrilerek kendisinin ve partiden arkadaşı Dersim Dinçer'in zorla polis arabasına bindirilerek gözaltına alındığını, polis otosunda dövüldüklerini, hakaretlere ve küfürlere maruz kaldıklarını, götürüldükleri Güneykent Polis Karakolu'nda ise işkence izleri görünmesin diye üzerine bir mont atılarak, kaba dayakla 2 saat süreyle işkenceye uğradığını söyledi. Darp ve cebir raporu da alan Saraçoğlu ve arkadaşı savcılıktan serbest bırakıldıktan sonra kendilerine işkence yapan polisler hakkında suç duyurusunda bulundular. (**“Gözaltında polisler bize işkence yaptı”**, <http://firatnews.eu>, 16.10.2011)

60- 19 yaşındaki Özgür Benol ve kadın arkadaşına, Cuma günü sabah saatlerinde İncirli'den bindikleri metrobüste Türkiye'deki adalet sistemini tartışmaya başladıkları sırada onlara kulak veren ve bu tartışmadan memnun olmadığı için kendilerine müdahale eden sivil bir kadın polis tarafından önce Özgür'ün kendisini taciz ettiği bahanesi uydurularak sözlü saldırıda bulunuldu. Kadın polis bu şekilde amacına ulaşamayınca, bu kez de

“oynaşıyorsunuz” diyerek Benol ve arkadaşını, otobüste bulunan eşi Alperay Çakır ve kız kardeşiyle birlikte tekme tokat dövdü. Aldığı darbeler ile Benol'ün yüzü tanınmaz hale gelirken, genç kadının da vücudunun çeşitli yerlerinde morluklar oluştu. Özgür ve arkadaşı şikâyetçi olunca, kadın polis de dayak yiyen gençlerden “darp edildik” diyerek şikâyetçi oldu. (**“Metrobüste sivil polis terörü”**, <http://gundem.milliyet.com.tr>, 17.10.2011)

61- Şanlıurfa'da, 53 yaşındaki Ahmet Aslan, şeker hastası olan 45 yaşındaki eşi Saide Aslan'ı hastaneye götürmek isterken, Yunus Emre Caddesi üzerinde önünde giden polis aracından korna çalarak yol istediği için durdurulduğunu, polislerle aralarında yaşanan sözlü tartışmanın arbedeye dönüştüğünü, olay yerinden geçen ve kendisini korumak isteyen kişiler ile birlikte gözaltına alındığını, kendisi ile birlikte Zekeriya Çelik ve Ekrem Atay 'ın dövüldüğünü, polisler hakkında şiddet uyguladıkları gerekçesiyle, polislerin de kendileri hakkında görev yaptırmamak için direnme ve mukavemet gösterme iddiasıyla savcılığa suç duyurusunda bulunduğunu ifade etti. (**“Polislerden yol istedi, dayak geldi!”**, <http://www.cnnturk.com>, 17.10.2011)

62- 02.10.2011 günü İstanbul Asmalı Mescid'de masa sandalyelerinin alınmasına ve müşterilerinin rahatsız edilmesine izin vermeyen Adem Bayram adlı işletmeci 22 zabıta tarafından feci şekilde dövüldü. Zabitanın elinden polislin kurtardığı Bayram bir haftalık iş göremez raporu aldı. Kendisini darp eden zabıtalardan kimliğinin bile olmadığını söyleyen Bayram, belediye ve zabıta hakkında suç duyurusunda bulundu. (**“Beyoğlu kabadayıları”**, <http://www.taraf.com.tr>, 20.10.2011)

63- 12 Ekim 2011 günü İstanbul Üniversitesi'nde Fen-Edebiyat Fakültesi'nin açılış töreni sonrasında Başbakan Erdoğan'ın makam aracına yumurta fırlatan Umut Pamuk, Beyazıt Polis Merkezi'nde kimliğine bakan karakol amirinin Diyarbakırlı olduğunu görünce ‘vatanımı, devleti seveceksin’ diyerek kendisini darp ettiğini, götürüldüğü emniyet müdürlüğünde ise çınlıçplak soyulup çömeltilip öksürtüldüğünü, onur kırıcı uygulamalara tabii tutulduğunu, odaya her gelen polislin başına vurmasından ötürü baygınlık geçirdiğini daha sonra götürüldüğü tek kişilik odada kendisine yönelik ırkçı söylemlerde bulunulduğunu söyledi. (**“Öğrenciye 'önce vatanımı seveceksin' işkencesi”**, www.firatnews.com, 22.10.2011)

64- Mardin'in Nusaybin ilçesinde 12 Ekim 2011 günü yürüyüş yapmak isteyen gençlere yapılan polis müdahalesi sonrasında 8 yaşındaki ilköğretim öğrencisi M.E.İ;

“okuldan çıkarken kapı önündeki sivil polisler tarafından “Bize neden taş atıyorsun?” diyerek sivil plakalı bir araca bindirilerek karakola götürüldüğünü, silahlarını göstererek kendisine birçok soru sorulduğunu, arkadaşlarının isimlerini söylemesi karşılığında kendisine dokunmayacakları vaadinde bulunarak ajanlık teklif edildiğini, kendisinin bir şey bilmediğini söylemesi üzerine polisler tarafından dövüldüğünü, kendisini eğdirip arkasından sanki top oynar gibi tekme attıklarını bu sebeple yüzü ve burnunun ezildiğini, dudaklarının patladığını, 2 dişinin düştüğü ve 1 dişinin de kırıldığını” söyledi. M.E.İ. kendisine işkence yapanlardan şikâyetçi olacağını söyledi. (**“8 yaşındaki çocuğa da işkence”**, <http://www.evrensel.net>, 26.10.2011)

65- Hopa Meslek Yüksekokulu’nda okuyan bir grup öğrenci, Hakkâri’nin Çukurca ilçesinde yaşanan saldırıları protesto etmek ve ölenleri anmak amacıyla düzenlenen gösteri yürüyüşünde grupta yer alan bazı sağ görüşlü öğrenciler ile parkta oturan sol görüşlü öğrencilerin tartışması sonucunda çıkan kavgaya polisin müdahale etmesi sonucunda 11 sol görüşlü öğrenci dövülerek gözaltına alındı. Öğrencilerden ikisi yaralandığı için Rize Devlet Hastanesi’ne sevk edilirken, Halkevleri Hopa Temsilcisi Kamil Ustabaş, olaylar sırasında kendisinin de tartaklandığını belirterek Hopa Emniyet Müdürü Mustafa Peker’in “Buranın amiri benim. Kafalarını, gözlerinizin önünde ezeceğim” diyerek kendisini tehdit ettiğini iddia etti. (**“Hopa yine karıştı: 11 öğrenci gözaltında”**, <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 26.10.2011)

66- Diyarbakır’da, DTK ve BDP’nin çağrısı ile Malatya’da bekletilen 23 cenaze için Bağlar İlçesi 5 Nisan Mahallesi Özgür Yurttaş Derneği önünde bir araya gelen binlerce kişiye polis gaz bombaları ve tazyikli su ile müdahale etti. Müdahale sırasında onlarca çevik kuvvet polisi BDP Muş Milletvekili Demir Çelik ile Batman Milletvekili Ayla Akat Ata’nın üzerine çullananak coplara darp edip, tazyikli su sıktı. (**“Diyarbakır’da binlerce kişiye polis müdahalesi”**, <http://www.evrensel.net>, 29.10.2011)

67- Birinci Amatör Küme’de Yahşihanspor ile Kırıkkalespor amatör takımları arasında oynanan maçta Yahşihanspor futbolcuları, hakeme itiraz edince gittikleri soyunma odası tüneline ve kulüp aracının içerisinde çevik kuvvet polisleri tarafından biber gazı sıkılarak dayak yediler. Yaralanan 15 futbolcu, Kırıkkale Devlet Hastanesi’ne kaldırılan 15 futbolcu tedavilerinin ardından Hürriyet Polis Merkezi’ne giderek suç duyurusunda bulundu. (**“Hakeme itiraz edince dayak yediler”**, <http://www.sabah.com.tr>, 29.10.2011)

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Cezaevlerinde yaşanan işkence ve kötü muamele ihlalleri arasında yok yok. Bu dönem öne çıkan ihlaller: “keyfi uygulamalara karşı çıkma durumunda tutuklu ve hükümlülerin darp ve saldırıya maruz kalmaları,” “duruşmadan getirilen tutukluların cezaevi girişinde yapılan aramalarda darp edilmesi, kelepçeli halde zorla ağız içi araması yapılması”, “cezaevi yönetimi tarafından odaların kapasitesinden fazla sayıda kişinin aynı odada kalmasına zorlanma”, “sayımlarda, koridorlarda askeri disipline zorlama”, “ortak kullanım alanlarını kullanma hakkının keyfi bir şekilde kısıtlanması ya da uygulanmaması”, “kelepçeli halde muayene”, “muayene sırasında asker bulunması”, “sürekli yapılan baskın ve aramalar”, “gelen mektup ve kitaplara el koyma”, “iletişim haklarının kısıtlanması”, “keyfi muameleler karşısında yapılan itirazlara karşı disiplin cezası uygulama ya da karşı başvuruda bulunma”, “görüşe gelen ailelere ince arama dayatması”, “görüş sırasında, sohbet haklarının verilmemesi”...

1- İzmir 2 No’lu F Tipi Cezaevi’nde bulunan tutuklular, cezaevinde baskı, tehdit ve hak ihlalleri ile karşı karşıya olduklarını belirterek, duyarlılık çağrısında bulundu. Yeni tutukluların aramalarda insanlık onurunu zedeleyen uygulamalarla karşı karşıya kaldığına dikkat çekilen açıklamada, "Genel aramalar dışında tüm odalarımız üzerinde ayrı gün ve saatlerde sürekli baskın, aramalar yapılmaktadır. Bu durum bir aydır çatılarda da sürüyor. Yeni gelen tutsaklar bizden ayrı tutularak sindirilmeye, teslim alınmaya zorlanmaktadır. Tutuklu ve hükümlü ayrımı her faaliyette en katı sistemi ile uygulanmaktadır. Dışarıda bize gönderilen mektupların bir kısmına el konulmakta, bazı bandrollü kitaplar da dahil bizlere verilmemektedir. Sosyal faaliyetlerden yeterince yararlandırılmıyoruz. Katı bir nizam dayatmasıyla iletişim haklarımız kısıtlanmaktadır" denildi. Adalet Bakanlığı’na yazdıkları dilekçeler üzerine disiplin cezası aldıklarına dikkat çekilen açıklamada, açlık grevleri için de ayrı ayrı cezalar verildiğini belirtti. (**“İzmir 2 No’lu F Tipi Cezaevi’nde hak ihlalleri”**, <http://www.diclehaber.com>, 02.06.2011)

2- Osmaniye T Tipi Cezaevi’nde kalan bazı tutukluların avukatlığını yapan Tugay Berk, 7 Mayıs’ta cezaevinde bulunan müvekkilleri ile görüşme yaptığını ve müvekkillerinin yaşanan baskı ve hak ihlallerine yönelik

kendisine bilgi verdiğini söyleyerek cezaevinde yaşanan hak ihlali ve baskıları şu şekilde sıraladı: “duruşmadan gelen tüm tutukluların cezaevi girişinde arama sırasında jandarmalar tarafından tekme ve tokatla dövülmesi, elleri kelepçeli halde olan tutukluların zorla ağız içi araması yapılması, 3 kişilik odalarda 8-9 kişi kalmaya zorlanma, tutuklu ve hükümlülere haftada en az iki defa sakal tıraşı olma zorunluluğu getirilmesi, özellikle sayım esnasında askeri bir disiplin içerisinde yaşamaya zorlanma, koridorlardan geçerken tek sıra halinde ve başı önde bir şekilde gitmeleri için zorlanma, kantinde satılan buzdolaplarının metal olan raflarının sökülerek, bunun yerine plastik raf almak isteyenlerden raf başına 25 TL para talep edilmesi, kantinde satılan radyoların hoparlörlerinin cezaevi idaresi tarafından sökülmesi sonucunda tutuklu ve hükümlülerin, radyoyu yalnız kulaklıktan dinlemek zorunda bırakılmasıyla işitme ve baş ağrısı şikâyetlerinin yaşanması”. (**“Osmaniye Cezaevi'nde 12 Eylül'ü aratmayan uygulamalar”**, <http://www.diclehaber.com>, 10.06.2011)

3- Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde PKK davasından hükümlü Haydar Duymaz'ın 30 gardiyan ve cezaevi idaresi tarafından darp edildiği iddia edildi Avukat Sezin Uçar, Duymaz'ın hastaneye götürülüp işkence görüp görmediğine dair rapor alınması için cezaevi savcısına başvuru yaptıklarını, salı günü de ismi geçen cezaevi müdürü ve gardiyanlar hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi. Tek kişilik hücrede tutulan Durmaz'ın açlık grevine başladığı öğrenildi. (**“Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nde işkence”**, <http://www.diclehaber.com>, 11.06.2011)

4- Osmaniye T Tipi Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlülere yönelik ciddi hak gasplarının yaşandığı iddiaları üzerine İHD Adana Şube Başkanı Aydın Sincar, TU-HA-DER Şube Başkanı Ahmet Doğan, Çağdaş Hukukçular Derneği üyesi Av. Tugay Bek ve Av. Cemşit Tabak cezaevi yönetimiyle görüşme yaptı. Görüşmeyle ilgili bilgi veren İHD Adana Şube Başkanı Sincar, yapılan başvurular sonucu görüşme taleplerine sadece Osmaniye cezaevi yetkililerinin olumlu yanıt verdiğini Kürkçüler ile Karataş kadın cezaevlerinden olumlu yanıt alamadıklarını belirterek "cezaevlerinde uygulanan yönetmelikler ve tüzüklerin değişmesi gerektiğini" söyledi. Sincar, yaptıkları görüşmelerde kendilerine yansıyan şikâyetleri şu şekilde sıraladı; “Cezaevi girişinde Jandarmalar tarafından darp edilme, duruşmalara ve hastanelere götürülen mahkûmların gidiş ve gelişlerinde ince aramadan geçirilerek özellikle ağız içi araması yapılması, askeri disiplin uygulamalarına tabi tutulan mahkûmların sayımda ayakta olma, ayakkabı giyme, pantolon ve elbise giymeye zorlama ve bu uygulamaya karşı çıkan ya da yapmayanların gardiyanlar tarafında darp edilmesi, ortak

kullanım alanlarını kullanma hakkına yönelik yaşanan sorunlar, Kürtçe gazete verilmemesi.” (**“Cezaevlerinde uygulanan yönetmelikler değişmeli”**, <http://www.diclehaber.com>, 18.06.2011)

5- Tutuklu bulunduğu Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi infaz koruma memurları tarafından 2 Haziran 2011 günü havalandırmada çırılçıplak soyularak dövülen PKK tutuklusunu Haydar Duymaz, cezaevi yönetimi tarafından darp raporu almak üzere Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmediği için 16 gündür sürdürdüğü açlık grevini, 25 Haziran 2011 tarihine kadar sevk edilmemesi halinde ölüm orucuna çevireceğini duyurdu. Öte yandan Duymaz'ın uğradığı insanlık dışı muameleyi cezaevi savcısı ile görüşen kardeşi Sibel Duymaz, Savcı Muammer Özcan'ın kendisine "Senin kardeşin devlete karşı geliyor, devlete hakaret ediyor. Kardeşin rahat dursaydı bunlar gelmezdi başına. Söyle kardeşine akıllı dursun. Açlık grevine kendi girmiş ben ne yapayım" dediğini ifade etti. (**“İşkence gören tutuklu: Hastane sevki yapılmazsa ölüm orucuna başlayacağım”**, <http://www.diclehaber.com>, 18.06.2011)

6- Ümraniye'de yapılan bir gösterinin ardından tutuklanarak Tekirdağ 1 nolu F Tipi Cezaevi'nde 20 aydır tutulan Erdiñ Akçil'in cezaevinde yaşadığı olaylarla ilgili olarak yapılan basın açıklamasında ailesi; “açık görüşün yasaklandığını ve götürdükleri kitapların geri çevrildiğini” avukatlarından İbrahim Aksoy ise “Akçil'in 14 Haziran'daki duruşması öncesinde gece saat 11'de Tekirdağ Cezaevine gittiğini, cezaevinde müvekkili ile 7/24 görüşme hakkı olmasına rağmen, ziyaretinin olağandışı bir durum gibi algılandığını ve sadece on dakikalık bir görüşme yapabildiklerini, cezaevinden ayrıldıktan sonra Akçil'in kıyafetlerinin çıkarılarak arama yapıldığını ve çıplak bir şekilde koğuşuna götürüldüğünü” ifade etti. (**“Yaşananlar Cezaevi Yönetiminin Uygulaması”**), <http://bianet.org>, 22.06.2011)

7- Ailesi aracılığıyla İHD Diyarbakır Şubesi'ne mektup gönderen hükümlü Hanefi Kuzu, Kandıra 2 nolu F Tipi cezaevi yönetimi tarafından kendisine işkence yapıldığını söyledi. Kuzu gönderdiği mektubunda; “4 ay önce kantine bakan bir gardiyanın yaptığı yolsuzlukla ilgili olarak savcılık ve hâkimliğe yaptığı başvuru sebebiyle 4 Şubat'ta cezaevi idaresi tarafından odasından zorla alınarak tutuklu ve hükümlülerin görüştüğü odaya götürüldüğünü, dilekçesini geri alması için hakaret, tehdit ve şantaj yapıldığını, bunu kabul etmeyince işkence timi olarak bilinen kişilerin kameraların olduğu yerde işkence yaptıklarını” söyledi. Kuzu, yaşadıklarının sorumlusunun cezaevi 2. müdürü olan Servet isimli kişinin olduğunu, baskıların hale devam ettiğini “4

Nisan 2011 günü doktorla randevusu olmasına rağmen çeşitli gerekçelerle doktorla görüştürülmediğini” ifade etti. (**“Cezaevinde kamera karşısında işkence”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 11.07.2011)

8- 31 Mayıs günü Hopa olayları sırasında gözaltına alınarak tutuklanan 12 kişinin avukatları 9 Temmuz 2011 günü Hopa Belediye Konferans Salonunda yaptıkları basın açıklamasında; “gözaltına alma süreciyle başlayan hukuksuzluğun halen devam ettiğini, tutuklanan 12 kişiden 4’ünün Erzurum E Tipi Cezaevi’ne 8 kişinin ise Erzurum H Tipi Cezaevi’ne götürüldüğü” belirtildi. H Tipi Cezaevi’nde parmak izi alma sırasında yaşanan tartışmada Ali Aksu’nun kamerası olmayan bir odaya götürülerek 10-15 kişi olduklarını tahmin edilen koruma memuru tarafından kaba dayığa maruz kaldığı belirtilen basın açıklamasında, bu olay ile ilgili olarak Erzurum Cumhuriyet Savcılığı’na suç duyurusunda bulunulduğu ifade edildi. “Erzurum E Tipi Cezaevi’nde ise 4 tutuklunun fareler bulunan çok pis ortamlarda tutulduğu, günün sınırlı zamanlarında havalandırmaya çıkarıldıkları, bir arada kalma taleplerinin reddedildiği, E Tipine geçtikleri tarihten bu yana, Erzurum’a gelmediği gerekçesiyle BirGün ve Gündem gazetelerinin müvekkillerine verilmediği, mektupların gönderilmediği veya verilmediğini, kitapların teslim edilmediği” belirtildi. (**“Hopa zulmü!”**, <http://www.birgun.net>, 11.07.2011)

9- 08.06.2011 günü Tekirdağ F Tipi Cezaevi’nde müebbet hapse hükümlü ağabeyi Şemsettin Yer’i ziyarete giden BDP yöneticisi Hülya Yer, kendisi gibi ziyarete gelen yaşlı bir kadına yapılan arama eziyetini görünce gardiyanlara “yaptıkları uygulamanın hukuksuz ve onur kırıcı bir uygulama olduğunu söylemesiyle” önce gardiyan tarafından ‘sen görürsün, bir daha buraya gele-meyeceksin’ denilerek tehdit edildiğini, ardından Şişli Cumhuriyet Savcılığı’nca kendisine tebliğ edilen karar ile 6 ay görüş yasağı getirildiğini öğrendi. Hülya Yer, ağabeyine de 4 ay açık ve kapalı görüşe çıkma yasağı verildiğini söyledi. (**“Tutukluya 4, yakınına 6 ay görüş cezası”**, <http://www.birgun.net>, 26.07.2011)

10- KCK davasından Kırıkkale F Tipi 2 No’lu Cezaevi’nde tutuklu bulunan Ahmet Arslan 10 gardiyan tarafından darp edilerek, tedavi edilmeden hücreye konuldu. Olay, Arslan’la aynı hücrede kalan PKK davası hükümlüsü Aram Akyüz’ün 22 Temmuz’da kendisiyle görüşe gelen Azad Açış’a işkence olayını anlatmasıyla ortaya çıktı. Hükümlü Aram Akyüz’ün kardeşi Fatma Akyüz konuyla ilgili olarak Nusaybin Cumhuriyet Savcılığı’na suç duyurusunda bulundu. (**“Yine Kırıkkale F Tipi, yine işkence”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 04.08.2011)

11- Tekirdağ Cezaevi’nde aldığı disiplin cezaları nedeniyle 9 aydır hücrede bulunan hükümlü Sinan Köse’nin (28) annesi Naciye Köse (50); “4 Ağustos 2011 günü ailesinden 3 kişi ile birlikte oğlunun görüşüne gittiğini, görüş sırasında oğlunun kolunda morluklar gördüğünü, oğlunun morlukları gizlemeye çalıştığını, morlukları ısrarla sorması üzerine oğlunun Diyarbakır’da 13 askerin yaşamını yitirmesinin ardından hücrelerinde arama yapıldığını ve sonrasında gardiyanların saldırısına maruz kaldığını” belirtti. Anne Köse, oğlunun saldırı sırasında “İnsanlık onuru işkenceyi yenecek” diye slogan attığını, gardiyanların ise “İnsanlık onurunu biz size göstereceğiz. Senin dilini keseceğiz” diye tehdit ettiğini vurguladı. Kendisine, kardeşine, yengesine ve eşine bir yıl görüş yasağı verildiğini de aktaran Köse, oğluna 3 ay hücre cezası verildiğini ve şu an gazetelerin verilmemesini, televizyonunun da alındığını, telefon ve açık görüşün yasak olduğuna dikkat çekerek oğlunun hayatından endişe duyduğunu ifade etti. (**“Tekirdağ 2 Nolu’da tutuklulara saldırı”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 21.08.2011)

12- Ankara Sincan F Tipi Cezaevi’nde tutuklu bulunan öğrencilerden Erhan Ölçen yazdığı mektupta; “PKK’nin 32. kuruluş yıldönümünü kutladıkları gerekçeyle 27 Kasım 2010 tarihinde tutuklanan öğrencilerin 20 Temmuz 2011 günü görülen duruşmasında jandarmanın saldırısına uğradıklarını ve hastanelik olan öğrenciler hakkında Ankara Sincan F Tipi Cezaevi yönetiminin, jandarmanın hazırladığı tutanağa dayanarak kendisiyle birlikte Hasan Ertuğrul, Atilla Avar, Zübeyir Sızıcı, Mehmet Akyar, İdris Gürmez, Mehmet Can Temel, Mehmet Salih Erşari ve Okan Basat’a 1 ay görüş yasağı getirdiğini, Emre Karataş’a ise 5 gün hücre cezası verildiğini belirtti. (**“Jandarma saldırı, tutuklular cezalandırıldı”**, <http://www.evrensel.net>, 22.08.2011)

13- TAYAD’lı aileler, F tipi cezaevlerinde yaşanan sorunlara dikkat çekmek için Cevahir Alışveriş Merkezi önünde yaptıkları basın açıklamasında; “F tiplerinin açıldığı günden bu yana 1758 kişinin cezaevlerinde hayatını kaybettiğini, birkaç gün önce Alanya L Tipi Cezaevi’nde Gülay Efendioğlu’nun şiddet gördüğüne yönelik haber aldıklarını, cezaevlerinde sohbet hakkının da uygulanmadığını, siyasi tutuklulara ardı ardına görüş, telefon, mektup yasakları verildiğini” söyledi. (**“Cezaevlerindeki saldırılardan AKP sorumlu”**, <http://www.etha.com.tr>, 23.08.2011)

14- Başbakan’ın yaptığı konuşma sırasında “Parasız eğitim istiyoruz” yazılı pankartı açtığı gerekçesiyle 17 aydır tutuklu bulunan Ferhat Tüzer’in annesi Hayat Tüzer, “Bayramda oğlunu ziyaret etmek için Kandıra 1 No’lu F Tipi Cezaevi’ne gittiğini oğlunun türkü söyleyerek “Emre

itaatsizlik" yaptığı gerekçesiyle kendisiyle görüştürülmediğini, oğluna bu sebeple altı ay açık görüş yasağı getirildiğini" söyledi. ("**Türkü Söylemeye Altı Ay Açık Görüş Yasağı**", <http://bianet.org>, 02.09.2011)

15- Erzurum E Tipi Cezaevi'nde her ayın ilk haftasında yapılan açık görüşlerde tutuklu yakınlarına insan onurunu rencide edici şekilde ince arama dayatmasında bulunulduğu bildirildi. Gardiyanların elleriyle üstten yaptığı aramanın yanı sıra tutuklu yakını kadınlardan iç çamaşırlarını çıkartmalarını istedikleri, ince arama dayatmasına itiraz edildiğinde ise gardiyanların cezaevi yönetiminin talimatı ile ince arama yaptıklarını söyledikleri, ince aramayı kabul etmeyen tutuklu yakınlarının görüşe girmesine ise izin verilmediği ifade edildi. Arama biçimine tepki gösteren tutuklu yakınları, suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi. ("**Erzurum Cezaevi'nde ince arama işkencesi**", <http://www.etha.com.tr>, 09.09.2011)

16- Van'dan İstanbul'a mahkûm götüren cezaevi aracı, Malatya- Kayseri karayolunda yandı. Araçtaki 2 şoför ve 2'si rütbeli 10 jandarma kendilerini alevler arasından dışarı atıp yaralı kurtulurken, buldukları bölümün kilidi açılmayan 5 tutuklu ve hükümlü (Akif Karabalı (24), Abdülsettar Ölmez (35), Medeni Demir (47), Sinan Askan (18) ve İsmet Erin (33)) diri diri yanarak can verdi. Demir yığını haline gelen cezaevi aracından kömürleşmiş cesetler saatler sonra çıkarılabildi. ("**Cezaevi aracı yandı: 5 ölü**", <http://www.radikal.com.tr>, 16.09.2011)

17- Yasemin Karadağ, BirGün gazetesine gönderdiği mektupta 12 Eylül 2011 günü hastaneye götürüldüğünü ve muayene olacağı sırada Ö.A isimli Uzman Çavuş'un odadan çıkmayarak kelepçe takmak istediğini, kendisinin ve doktorunun itirazlarına, hastalığının ölümcül olduğunu söylemesine rağmen Ö.A'nın 'Ölürsen öl, senin için de bir avuç toprak bulunur.' diyerek odadan çıkılarak yüzüne yumruk attığını, kendisine saldırıp zorla doktorun odasından çıkardığını yazdı. ("**Sadece gardiyan değil, çavuşlar da saldırıyor!**", <http://www.birgun.net>, 01.10.2011)

18- Halkın Hukuk Bürosu tarafından yapılan açıklamada; "03.10.2011 tarihinde avukatların Kandıra 2 No'lu F tipi Cezaevinde tutulan epilepsi hastası müvekkilleri Kemal Avcı ile aynı hücrede kalan arkadaşı ile yaptıkları telefon konuşması sırasında Kemal Avcı'nın birkaç gün önce sağlıklı bir biçimde, hücre cezasını çekmek üzere tek kişilik bir başka hücreye götürüldüğü ve daha sonra sedye üzerinde konuşamaz duruma gelecek kadar dövülmüş olarak geri getirildiğini öğrendiklerini" açıklandı. ("**Hasta mahkuma cezaevinde işkence**", <http://haber.sol.org.tr>, 03.10.2011)

19- Erzurum H Tipi Cezaevinde bulunan siyasi tutuklu kadınlar aileleri aracılığıyla yaptıkları açıklamada "son zamanlarda üzerlerindeki baskıların ciddi bir şekilde arttığını, görüşe gelen ailelerinin üstlerinin iki kez aranıp, çınlıplak soyulduklarını, içeride sözlü ve fiziki tacize uğradıklarını, havalandırma saatleri gibi çeşitli hakların uygulanmasında keyfi olarak davranıldığını, bazen günde iki kez koşullara baskın yapılarak aramadan geçirildiklerini, hastane sevkleri sırasında sözlü ve fiziki tacize uğradıklarını, en demokratik tepkilerinde bile hücre cezaları verildiğini" söylediler. ("**Erzurum H Tipinde kadın tutuklulara taciz iddiası**", <http://www.evrensel.net>, 04.10.2011)

20- Tutuklu Halit Yavuz, TUAD yöneticisi olan annesi Ayşe Yavuz'u telefon ile arayıp "özellikle görüş sırasında, sohbet haklarının vermediğini, açık alana çıkma haklarının ellerinden alındığını, keyfi aramaların yapıldığını, revire gitme hakkının vermediğini, bu keyfi uygulamalara karşı çıkma durumunda da tutuklu ve hükümlülerin saldırıya uğradıklarını bu sebeple protesto etmek amacıyla 2 haftadır açık görüşe çıkmadıklarını, KCK tutuklularından Kahraman Akacak, Abdullah Ön ve Doğuş Kotak isimli tutukluların darp edildiklerini" söyledi. ("**İran idam, Türkiye ise işkence ediyor**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 06.10.2011)

21- Adana Karataş Cezaevi'nden 9 Eylül 2011 tarihinde Denizli D Tipi Cezaevi'ne nakledilen Özlem Aydın, "Denizli D Tipi Cezaevi'nde 'insani yaşam koşullarının' olmadığını nakil sırasında yapılan muameleye tepki göstermek amacıyla slogan attığı için gardiyanlar tarafından dövüldüğünü, sol kolunda 'ezik ve çiziklerin' meydana geldiğini, yönetim ve gardiyanlarla yaşadığı sorunlar nedeniyle 'adli tutukluların' da kendisine karşı psikolojik şiddet uygulamaya başladığını, bu duruma ilişkin cezaevi yönetimine yaptığı başvuruda, "senin can güvenliğini alamayız" şeklinde cevap aldığını" belirtti. ("**Kadın tutukluya gardiyan işkencesi**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 06.10.2011)

22- "16 Haziran" isimli örgütü kurmak ve yönetmek iddiasıyla ömür boyu müebbet hapse mahkum edilen ve 2009'dan bu yana Sincan 2 No'lu F tipi cezaevinde bulunan 68 Kuşaklı önderlerinden Sarp Kuray, tedavi edilmediği takdirde kör eden glokom hastalığı nedeniyle götürüldüğü doktor muayenesini kelepçeli yapılmak istenince bir daha muayeneye çıkmama kararı almış, bunun üzerine avukatı tarafından yapılan başvuru üzerine Savcılık tarafından Kuray'ın viziteye kelepçesiz götürülebileceği kararı verilmesine rağmen Sincan 2 nolu F tipi cezaevi idaresinin Kuray'ı 1 hafta önce cezaevi içinde bulunan revire bile kelepçeli olarak götürüldüğü öğrenildi. Kuray'ın avukatı Görkem Gürcan, "Bu yapılan

uygulama sindirme ve küçük düşürme amaçlı olarak yapılmaktadır” dedi. (“**Sarp Kuray'a kelepçe eziyeti**”, <http://www.firatnews.com>, 15.10.2011)

23- Tutuklu Hükümlü Aileleri Yardımlaşma Derneği'ne (TAYAD) gönderilen mektuplarda Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nde yatan Emrah Yayla; “ 21 Temmuz 2011 tarihinde Ahmet Aslan isimli mahkumun kantine giderken gardiyanlarla tartıştığını, ardından revire götürülme gerekçesiyle koğuşundan alınarak revire götürmek yerine ‘Acil müdahale kararolu’ olarak bilinen ve kameranın olmadığı yere götürülüp 7-8 gardiyanın saldırısına uğradığını”, Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nden yazan Coşkun Şimşek ise; “Cezaevi yönetiminin keyfi uygulamaları ile nedeniyle birçok haksızlıklarla karşı karşıya kaldıklarını, Özcan Bayram isimli arkadaşlarının sabah sayımında saldırıya uğrayarak süngerli odaya götürüldüğünü, memura tehdit suçundan 1 ay ziyaret 6 gün hücre cezası verildiğini, Hakan Karabey ve Tahsin Akgün adlı kişilere gelen pantolonların asker rengi olması gerekçesiyle verilmediğini, mektuplarının engellendiğini”, Edirne F Tipi Cezaevi'nden yazan Sezgin Zengin ise “cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin muayeneleri sırasında kelepçelerinin çıkarılmadığını belirterek, Özgür Doğan isimli tutuklunun kelepçeli olduğu için muayenesinin yapılmadığını, cezaevine yeni gelen tutuklulara insanlık dışı uygulamalar yapıldığını buna itiraz eden ve direnenlerin ise tartaklanarak haklarında disiplin soruşturması açıldığını” yazdı. (“**F Tipi Cezaevleri barut gibi**”, <http://firatnews.eu>, 18.10.2011)

24- 2011 Newroz bayramına katıldıkları gerekçesi ile 23 Haziran'da ‘Suç ve suçluyu övme’ ve ‘Yasa dışı slogan atma’ suçlamasıyla tutuklu yargılanmak üzere İzmir Bergama M Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan E.K. (15), A.B. (14) ve bir arkadaşları geçen hafta cezaevine getirildiklerinde araçtaki askerlerin kendilerini komutanın yanına götürdüğünü, komutanın ise kendilerini cezaevi avlusuna götürerek bir yetkilinin gelip 'Bu üçü terörist, bunlar davalarından vazgeçmezler' dediğini ve komutanın ‘Şunları arkaya götürün bakalım nasıl vazgeçmiyorlar.’ diyerek arka odada üstlerinin zorla tek külotları kalacak şekilde çıkartılıp yere yatıp kalkmalarının istendiğini, zorla yerde sürüklenip, asker gibi koşturulduklarını, sonra yanlarına gelen 5 askerin tekme tokat hakaret ederek kendilerini dövdüklerini, o halde gardiyanlara teslim edildiklerini, gardiyanların da üstlerini giymelerine izin vermeyerek kendilerine işkence ettiklerini, onurlarını kırdıklarını söylediler. Yine işkenceden sonra bir komutan tarafından “Burada yaşadığınızı ve size yapılanları birine anlattırsanız bu yapılanlar yapacaklarımızın yanında hiç kalır” diyerek tehdit edildiklerini ifade ettiler. (“**Bergama Cezaevi'nde çocuk tutsaklara işkence**”, <http://firatnews.eu>, 31.10.2011)

DEZAVANTAJLI GRUPLARIN YAŞADIĞI İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

MÜLTECİLER

Basınla konuşma yasağı dahil göçmenlerin karşı karşıya kaldığı insanlık dışı muameleler sürüyor. Cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimliklerinden dolayı Türkiye'ye mülteci olarak gelmek zorunda kalan İranlı mültecilerin mağduriyetleri gördükleri fiziki ve psikolojik tacizleri artıyor. . . Göç yollarında kurtulan hayatlar, sığındıkları ülkede hayatlarından oluyor. . .

1- Göçmen Dayanışma Ağı ve İHD İstanbul Şubesi üyeleri, Suriye'de Beşar Esad yönetiminin muhalefeti baskı altına almak için uyguladığı katliamlara ve katliamlardan kaçan Suriyeli göçmenlerin durumuna dikkat çekmek amacıyla Suriye Başkonsolosluğu önünde yaptıkları basın açıklamasında Göçmen Dayanışma Ağı adına basın açıklamasını okuyan Kerimcan Yıldırım; “Suriye hükümetinin şiddetinden korunmak isteyen on bine yakın Suriyelinin Hatay'da bulunan Altınözü ve Yayladağı kamplara sığındıklarını, sığınmacı durumunda olan Suriyelilerin ise basınla konuşma yasağı dahil, dünyanın birçok yerinde göçmenlerin karşı karşıya kaldığı birçok insanlık dışı muamele ile tecrit altında tutulduklarını, Türkiye hükümetinin göçmen Suriyelileri kesinlikle hiçbir şarta tabi tutmadan kabul etmesi gerektiğini” vurguladı. Yıldırım'ın ardından İHD İstanbul Şubesi adına açıklama yapan Ayşe Başar ise “kamplarda kalan Suriyelilerin yaşadıkları insan hakkı ihlallerine değinerek, sığınmacıların çevreyle temasına konulan yasakların derhal kaldırılması gerektiğini ve Suriyeli sığınmacılara derhal sığınma ve serbest dolaşım hakkı verilmesini” söyledi. (“**İnsan hakları savunucuları: Suriyeli sığınmacılara insanca davranılsın**”, <http://www.diclehaber.com>, 17.06.2011)

2- Hudutsuz Dünya Girişimi, İHD Ankara Şube, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Kafkas Formu, Kaos GL Derneği, Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği, Siyah Pembe Üçgen LGBTT Dayanışma Derneği, TİHV, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi tarafından Yüksel Caddesi İnsan Hakları Anıtı önünde 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü dolayısıyla yapılan basın açıklamasında platform adına basın açıklaması metnini okuyan Hayriye Kara; “son bir yıl içinde milyonlarca kişinin evlerini terk etmek zorunda kaldığını belirterek, göç yollarında yaşanan ölümlere dikkat çekti. Kara, Türkiye'nin

Suriye'de baskılardan dolayı topraklarını terk etmek zorunda kalan insanlara kapılarını her zaman açık tutması gerektiğini belirterek, Türkiye'de yaşayan mülteciler için ise yasal düzenlemelerin bir an evvel yapılması gerektiğini kaydetti. İran üzerinden cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimliklerinden dolayı Türkiye'ye mülteci olarak gelmek zorunda kalan LGBT bireylerin de yaşadıkları sorunları işaret ederek, LGBT oldukları için bireylerin ayrımcılığa, fiziki ve psikolojik tacize maruz kaldıklarını, 20 Ağustos 2007 yılında gözaltında tutulduğu Beyoğlu Polis Merkezi Asayiş Büro Amirliği ek hizmet binasında polis kurşunu ile yaralanan ve Taksim İlk Yardım Hastanesi'nde yaşamını yitiren Festus Okey'in katillerinin aradan 12 duruşma geçmesine rağmen cezalandırılmalarını da eleştirdi. (**"Mültecilerle ilgili yasal düzenlemeler bir an evvel yapılmalı"**, <http://www.diclehaber.com>, 18.06.2011)

3- Türkiye'ye kaçak yollardan gelen ve Edirne'de yakalanan Kongo yurttaşı 26 yaşındaki Hamedu Loufa Sayid'in, sınırdışı edilmek için Mersin Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şubesi'ne gönderildiği, Mersin'in Merkez Toroslar ilçesi sınırları içerisinde bulunan Yumuktepe Polis Karakolu'nda bulunan Sayid'in 30.07.2011 günü sabah nezarethanede ölü olarak bulunduğu, Sayid'in kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiği ileri sürüldü. Mersin Devlet Hastanesi morguna kaldırılan Sayid'in cesedi, otopsi için Adana Adli Tıp morguna gönderildi. (**"Gözaltında şüpheli ölüm"**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 31.07.2011)

4- Sultangazi'de, çıkan yangında mülteci oldukları belirlenen Afganistanlı 7 kişinin sığındıkları banyoda dumandan boğularak öldükleri anlaşıldı. Düzenlenen raporda cesetlerin hiçbirinde yanık izine rastlanılmadığı, mültecilerin yangını fark etmelerine rağmen kapı üzerlerine kilitli olduğu için dumandan kurtulamadıkları tespiti yapıldı. (**"7 kişiye mezar oldu"**, <http://gundem.milliyet.com.tr>, 09.10.2011)

5- Malatya'nın Merkez Kışla Caddesi'nde iç çamaşırlarıyla yolda araçların arasında çıplak dolaşan Ugandalı kadın, polis ekipleri tarafından biber gazı kullanılarak etkisiz hale getirilip gözaltına alınarak yabancılar şube müdürlüğüne götürüldü. Kadının kimliği ve neden soyunduğuna ilişkin bilgi verilmedi. (**"Uganda'dan Malatya'ya.."** <http://www.dha.com.tr>, 26.10.2011)

LGBT BİREYLER

Eşcinsellere yönelik kimlik kontrolü gibi bahanelerle yapılan sözlü ve fiziksel şiddet, şikâyetle bulunmalarına rağmen artarak devam ediyor...

1- Antalya'da yaşayan travesti Ela ve Sudenaz "bankaya para yatırmaya giderken esnaftan birinin sözlü tacizine maruz kalınca bu kişiyi uyardıklarını, bunun üzerine bu kişi ve olay yerine gelen 10-15 kişi tarafından ellerinde demir sopalarla kovalanarak darp edildiklerini, polisi arayarak yardım talebinde bulunmalarına karşılık polislerin olay yerine geç geldiğini, gelen iki polisin ise gözleri önünde saldırganların kendilerini saçlarından tutup yere atıp dövmelelerine müdahale etmediklerini, olay sonrasında hastaneye, oradan karakola götürüldüklerini, polisin yanında şiddet görmesine rağmen tek bir kişinin bile tutuklanmadığını" söylediler. Suç duyurusunda bulunan, failerin resimlerini savcılığa sunan Ela ve Sudenaz; "olayın üzerinden 3 gün geçmesine rağmen hala bir kişinin bile yakalanmamasından ötürü can güvenliklerinin olmadığını, bu sebeple dışarı çıkamadıklarını belirttiler. (**"Polisin Yanında Linç Girişiminde Tutuklu Yok"**, <http://bianet.org>, 11.07.2011)

2- 27 yaşında yüksek lisans öğrencisi eşcinsel B.Ç, 21.08.2011 günü Taksim Gezi Parkı'nda dolaşırken yanına gelen dört sivil polisin önce cep telefonundan kendisinin fotoğrafını çektiklerini, daha sonra "Buralarda dolaşma", "bir daha gelersen kafana demir yumruk inecek", "size bir darbe gerekiyor" diye sözlerle tehdit ettiğini söyledi. B.Ç, bu kişilere karşı koyamadığını, karşı koyarsa tavırlarından dayak yiyebileceğini anladığı için olayın ardından üniformalı polisler durumu şikâyet ettiğini, polislerin kendisine "Haklısınız ama sizi burada bitirmek istiyorlar, yapacak bir şey yok" cevabını aldığını söyledi. LAMBDA İstanbul avukatı Fırat Söyle ise Taksim Gezi Parkı'nda eşcinsellere yönelik polis baskısı ve şiddetinin yıllardır devam ettiğini söyledi. (**"Polis 'Burada Dolaşma' Dedi"**, <http://bianet.org>, 24.08.2011)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İDDİALARI KAPSAMINDA DEVAM EDEN SORUŞTURMA VE DAVALAR

12 Eylül dönemine ilişkin işkence ve kötü muamele iddiaları hakkında soruşturma açılması umut verici olmakla birlikte hala devam eden ceza davalarının sonuçlandırılmaması, açılan davalarda isnat edilen suçun işkence ve kötü muamele olarak değil de basit yaralama, tehdit, hakaret gibi farklı suçlardan tasnifi, işkence suçunun cezasız kalmasının en önemli nedenlerinden biri...

Engin Çeber davası

Yargıtay 8. Ceza Dairesi, 28 Eylül 2011'de açıkladığı kararla Çeber'i işkenceyle öldüren görevliler ve cezaevi doktorunun hapis cezası aldığı Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararını bozdu. Bozma gerekçesi olarak kararda, "hâkimlerden birinin imzasının eksik olmasıyla, aralarında menfaat çatışması bulunan sanıkların aynı avukat tarafından temsil edilmesi" gösterildi. Avukat Tanay "işkencecilerin hala korunduğunu" söyledi. ("**ÇEBER DAVASI YARGITAY'DAN DÖNDÜ 'İşkenceciler Hala Korunuyor'**", <http://bianet.org>, 29.09.2011)

Festus Okey Davası

2007'de Nijeryalı Festus Okey'in gözaltında ölümüne neden olmakla suçlanan polis memurunun Beyoğlu 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davanın 12 Temmuz 2011 tarihli 14. duruşmasında; davaya müdahil olmak için başvuruda bulunan Mülteci-Der'in talebi reddedilerek, Festus'un kimlik belgelerinin gelmediği gerekçesiyle duruşmanın ertelenmesine karar verildi. Mahkeme, Okey'in kimlik bilgilerinin gelmesini son kez isteyip, bir dahaki duruşmaya kadar bilgiler gelmez ise artık beklenilmeyeceği kararını aldı. ("**Savcı Hem Avukat Hem İddia Makamı**", <http://bianet.org>, 12.07.2011)

Enver Aydemir davası

Vicdani retçi Enver Aydemir'e tutuklu bulunduğu Maltepe Cezaevi'nde işkence yapılmasıyla ilgili görülen davanın üçüncü duruşması 4 Temmuz 2011 günü Selimiye Askeri Kışlası'nda yapıldı. Enver Aydemir'e işkence yaptıkları iddia edilen Maltepe Cezaevi Müdürü Albay M.Ö. ile nöbetçi astsubay İ.S'nin katılmadığı duruşmada Enver Aydemir'in avukatları adil yargılama

yapılmadığı ve tarafsızlık ilkesinin bozulduğunu ileri sürerek mahkemeyi reddettiler. Reddedilme konusunu, Kuzey Saha Deniz Komutanlığı'na gönderen mahkeme buradan çıkacak kararı bekleyecek. ("**Aydemir'e İşkence Yapmaktan Yargılanan Askerler Duruşmada Yoktu**", <http://bianet.org>, 05.07.2011)

Şerzan Kurt Davası

Üniversite öğrencisi Şerzan Kurt'u tabancayla ateş ederek öldürdüğü iddiasıyla tutuklanan polis memuru Gültekin Şahin'in yargılanmasına Eskişehir 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşmaya öldürülen Şerzan Kurt'un babası Ömer Kurt, annesi Necla Kurt ve avukatları ile polis memuru Gültekin Şahin ve avukatları, sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin de bulunduğu yaklaşık 20 kişi katıldı. Yapılan duruşmada tutuklu yargılanan polis memuru 45 yaşındaki Gültekin Şahin'in tahliye talebi reddedilerek, dosyadaki eksik evrakların giderilmesi için duruşmanın 26 Ağustos 2011 tarihine ertelenmesine karar verildi. ("**Şerzan Kurt'u vuran polise tahliye yok**", <http://www.radikal.com.tr>, 01.07.2011)

26 Ağustos 2011 tarihli duruşmada, Uluslararası ve Ulusal Kriminal Büro tarafından Mahkemeye gönderilen raporda; Şerzan Kurt'un ölümünü aydınlatacak görüntülerin zamanında alınmadığı ve üstüne kayıt yapıldığı belirtildi. Tarafların savunmalarını dinleyen mahkeme heyeti, tutuklu sanık polis memuru Gültekin Şahin'in tahliye talebini reddederek ve bir sonraki duruşmada gizli tanık X'in dinlenmesine karar vererek duruşmayı 21 Ekim 2011 gününe erteledi. ("**Şerzan Kurt Davası...**", www.firatnews.com, 27.08.2011)

21 Ekim 2011 tarihli duruşmaya, tutuklu sanık ve avukatların yanı sıra Şerzan Kurt'un ailesi, öğretim üyeleri, öğrenciler ve STK temsilcileri katıldı. Dinlenmesi beklenen gizli tanık bu celse de dinlenmezken, Şerzan Kurt'un avukatları gizli tanığın dinlenmesi talebini yineledi, delillerin karartıldığına dikkat çekti. Avukatlar, Şerzan Kurt'un ölümüne sebep olan mermilerin kaybedildiğini, vücudundan çıkan tek mermide DNA izi bulunmadığını vurguladı. Mahkeme heyeti, tutuklu sanık polis memuru Gültekin Şahin'in tahliye talebini reddederek, Hacettepe Üniversitesi ve Adli Tıp Kurumu'na yazı yazılması ve balistik raporu yazımının hızlandırılmasına karar vererek duruşmayı 9 Aralık 2011'e erteledi. ("**Şerzan Kurt davasında ilerleme yok**", <http://www.atilim.org>, 22.10.2011)

'Hayata dönüş' davası

"Hayata Dönüş" adı altında 19-22 Aralık 2000 tarihlerinde ölüm oruçları eylemine karşı operasyon yapılan cezaevlerinden biri olan ve 12 tutuklu ile hükümlünün hayatını kaybettiği Bayrampaşa Cezaevi katliamı ile ilgili sadece 39 er hakkında açılan davanın 27.07.2001 tarihli 3. duruşması Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmaya yeni bir müşteki eklendi. Sakine Demir, duruşmada operasyon sırasında yaşadıklarını anlattı. Avukatlar katliamda kullanılan bombaların araştırılmasını, soruşturmanın genişletilmesini istedi. Mahkeme, avukatların bu taleplerini kabul ederek "operasyona ilişkin video kayıtlarının, yer alan görevlilerin isimleri, kullanılan silahlar, yapılan protokoller ve operasyona ait tutulan tutanakların mahkemeye ulaştırılması için Genelkurmay Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, İçişleri, Adalet ve Sağlık Bakanlıklarına müzakere yazılmasına karar verdi. ("**Hayata dönüş' duruşması görüldü**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 28.07.2011)

1- Diyarbakır 5 No'lu Askeri Cezaevinde 12 Eylül döneminde tutuklu kalan ve işkence gördüklerini ileri süren vatandaşların, 11 Ekim 2010'da yaptıkları suç duyurusu üzerine Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından o dönem cezaevinde görevli personeli belirlemek için Adalet, İçişleri ve Milli Savunma Bakanlıkları'na yazılan yazılar sonucunda Adalet Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı'ndan gönderilen isim listesi soruşturma dosyasına konuldu. Adalet Bakanlığı'nın gönderdiği ve çoğu alt rütbeli askeri personelden oluşan 14 kişilik isim listesini inceleyen Savcılık, söz konusu listede mağdurların beyanlarında adı geçen askeri personelin isimlerinin bulunmadığını belirledi. Savcılık, yeniden Milli Savunma Bakanlığına yazı yazarak, mağdurların beyanlarında adı geçen askeri personelle ilgili bilgi istedi. Savcılığın, Milli Savunma ve İçişleri Bakanlığı'ndan istenen bilgilerin gelmesinden sonra ifade almaya başlayacağı bildirildi. ("**İşkence iddialarıyla ilgili soruşturma**", www.cumhuriyet.com.tr, 07.06.2011)

2- Hakkâri'de, 23 Nisan 2009'da çıkan olaylarda Seyfullah Turan adlı gencin kafasına dipçikle vurularak yaralandığı iddia edilen özel harekâтта görevli polis memurunun yargılanmasına devam edildi. Güvenlik gerekçesiyle Isparta Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın duruşmasına, dipçikle yaralanan ve o dönem 17 yaşında olan Seyfullah Turan ile avukatları Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) Genel Başkan Yardımcısı Münip Ermiş ile ÇHD Antalya Şubesi Başkanı Nusret Gürgöz katıldı. Tutuksuz yargılanan polis memuru B. T. ise duruşmaya katılmadı. Avukat Münip Ermiş, "eylemin öldürmeye teşebbüs veya TCK'nın 95'inci maddesindeki

işkence suçunu oluşturduğunu ve buna göre mahkeme tarafından görevsizlik kararı verilmesini" talep etti. Duruşma, Adli Tıp Kurumundan gelen raporların değerlendirilmesi amacıyla 6 Ekim 2011 tarihine ertelendi. ("**Hakkâri'deki polislin yargılanmasına devam edildi**", www.cumhuriyet.com.tr, 09.06.2011)

3- 19 Aralık 2000'de "Hayata Dönüş Operasyonu" kapsamında yedi mahkûmun yaşamını yitirdiği Ümraniye Cezaevi'ndeki müdahaleyle ilgili olarak Üsküdar 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden davanın 15 Haziran 2011 tarihinde yapılan duruşmasında tutuklu sanıklar İnan Gök, Ümit İltter ve Sezgin Çelik ile tutuksuz sanık Yunus Bolukoç'un savunmaları alındı ve mahkeme heyetindeki bir üyenin değişmesi nedeniyle savcının esas hakkındaki mütalaası değerlendirmek üzere duruşma 12 Ekim 2011 tarihine ertelendi (www.halkinsesitv.com, 15.06.2011)

4- Sincan 1 No'lu F tipi Cezaevi'nde A, B ve C bloklarında kalan toplam 63 mahkûma 1 Mayıs'ta koşularında slogan atıp, marş söyledikleri için cezaevi yönetimi tarafından tutulan tutanağa dayanılarak açılan soruşturma sonucunda Ankara 1 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü Disiplin Kurulu 1 Mayıs'taki kutlamalarda slogan atan 63 mahkûm hakkında 'gereksiz yere slogan atmak ve marş söylemek' suçundan ceza verdi. Kurul, 6 kişiye '1 ay ziyaretçi kabullünden yoksun bırakma' cezası verirken, 57 mahkûmu ise '1 ay haberleşme ve iletişim araçlarından yoksun bırakma' cezasına çarptırdı. Mahkûmlar Disiplin Kurulu'nun kararına İnfaz Hâkimliği nezdinde itiraz etti. ("**Lüzumsuz' slogana ceza yağdı**", <http://www.radikal.com.tr>, 20.06.2011)

5- Midyat'da görev yapan ve hekimlerin tutuklu ve hükümlüleri muayenelerinde hasta ve hekimin yalnız kalmasını önleyen "Üçlü Protokol"e uymadığı gerekçesiyle 2010 yılında Dr. Sadık Çayan Mulamahmutoğlu hakkında açılan davanın yapılan ilk duruşması Midyat Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmaya KESK, İHD, SES Genel Başkanı, TTB yöneticileri, KESK MYK üyeleri, Adana, Denizli, Kocaeli, Muğla, Urfa, Diyarbakır, Batman, Siirt, Ağrı ve Şırnak Tabip odaları yöneticileri katılarak Dr. Mulamahmutoğlu'na destek sundu. Müvekkillerinin, tüm hastalar gibi tutuklu ve hükümlülerin muayenesinin de hekimlik sanatını uygulamaya elverişli koşullarda yapılmasını savunduğunu, polis ya da diğer kolluk kuvvetlerinin muayene odasında bulunmasını kabul etmeyerek uygun koşulların sağlanması için ilgililerden istekte bulunduğunu, belirten avukatlar, müvekkillerinin beraatını talep etti. Dava ertelendi. ("**Üçlü Protokol yargılaması**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 28.07.2011)

6- Kartal'da afiş astığı sırada gözaltına alınarak Yakacık Şehit Aydın Barış Polis Merkezi'ne götürülüp burada kötü muameleye maruz kalan ESP üyesi Mustafa Diren Saygılı'ya işkence yapan polislerin yargılanmasına başlandı. Kartal Sulh Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya Saygılı'nın avukatı Sezin Uçar ile sanık polisler Nihat Kahraman ve Nuri Aydın katıldı. Sanık polisler verdikleri ifadelerde, ESP'li Mustafa Diren Saygılı'nın kendi kendisini darp ettiğini, üzerini yırttığını iddia ederek, suçlamaları reddetti. Saygılı ile birlikte gözaltına alınan Eren Erocağ'ın daha önce tanık olarak verdiği ifadeyi de reddeden polisler, "Ne Mustafa Saygılı'ya, ne de Eren Erocağ'a küfür ve hakaret etmedik, polis karakolunda sadece aynaya vurmak istediği sırada kendisine zarar vermesin düşüncesiyle Mustafa Saygılı'yı kolundan tuttuk" şeklinde ifade verdiler. İfadelerin alınmasının ardından duruşma 26 Mart 2012'ye ertelendi. (**"Yakacık'ta işkence davası başladı"**, <http://www.atilimhaber.org>, 14.10.2011)

7- Kuzey Kıbrıs'ta askerlik yaparken disiplin koğuşunda maruz kaldığı yoğun işkence sonucu hayatını kaybeden Uğur Kantar'ın ölümüne sebebiyet vermekle suçlanan ikisi tutuklu beş şüpheli asker ve cezaevi müdürü Ayhan Şentürk'le ilgili iddianame hazırlandı. Askeri savcılık tarafından hazırlanan iddianameyi kabul eden Girne Askeri Mahkemesi, duruşma tarihini 18 Kasım 2011 olarak belirledi. Genelkurmay Başkanlığı tarafından Uğur Kantar'ın sara hastalığı nedeniyle fenalaştığının iddia edilmesine karşın, Askeri Savcılık tarafından hazırlanan ve mahkeme tarafından kabul edilen iddianamede; Uğur Kantar'ın piyade er Ayhan Arslan ve piyade çavuş Fırat Keser tarafından uygulanan yoğun fiziki şiddetin yanı sıra, susuz bırakıldığı ve güneşte tutulduğu için öldüğü ifade edildi. Arslan ve Keser'in ağırlaştırılmış işkence suçu işledikleri iddia edildi. İddianamede ayrıca piyade er Süleyman Özdoğan, piyade er Özkan Belmen ve piyade onbaşı Ahmet

Yurdusevdi'nin de görevi kötüye kullandığı iddia edildi. Cezaevi müdürü Kıdemli Üstçavuş Ayhan Şentürk de görevine yeterli zamanı ayırmadığı, gardiyan er ve erbaşların üzerinde denetim görevini yerine getirmediği, özellikle Uğur Kantar'ın soruşturma konusu eylemlere maruz kaldığı dönemde disiplin cezaevine nadiren uğradığı ve bu sayede gardiyanların başına buyruk davranmasına ortam sağladığı iddia edilerek görevi kötüye kullandığı iddia edildi. (**"Uğur Kantar'ın İşkencecilerinin İddianamesi Hazır"**, <http://bianet.org>, 20.10.2011)

8- Kahramanmaraş'ın Afşin İlçesi'nde öğretmenlik yaparken, 12 Eylül askeri darbesinde yasadışı sol örgüt üyesi olduğu gerekçesiyle gözaltına alındıktan sonra işkence ile öldüğü iddia edilen Ali Ekber Yürek'in, 12 Eylül 2010 günü yapılan anayasa değişikliği sonrasında ağabeyi Mehmet Yürek tarafından yapılan suç duyurusu sonucunda yapılan soruşturma kapsamında Tunceli'nin Ovacık İlçesi'ndeki mezarından alınan kemiklerin otopsi raporu Ankara Özel Yetkili Savcılığı'na ulaştı. İstanbul Adli Tıp Kurumu'nda kemikler üzerinde yapılan otopsi sonucunda öğretmen Ali Ekber Yürek'in aradan 30 yıl geçmesi nedeniyle kemiklerinde işkence izi tespiti yapılmadığı bildirildi. İstanbul Adli Tıp Kurumu, kemiklerin 30 yıl boyunca toprak altında kalarak tamamen çürüdüğü, üzerindeki tahribat ve izlerin ortadan kaybolduğu, ayrıca kemik hücrelerinin ölmesi nedeniyle işkence izlerinin tespitinin tıbben mümkün olmadığı kararına vararak otopsi sonucunu Ankara Özel Yetkili Savcılığı'na gönderdi. Ağabey Yürek, davayı en son noktaya kadar takip edeceklerine dikkat çekerek, "Bizim elimizde kanıtlar ve görgü tanıklarının ifadesi var, hâlâ umutluyuz. Savcılığın bu konuda gerekeni yapacağı kanısındayız. Davamızı sonuna kadar bütün hukuk yollarını kullanarak takip edeceğiz" dedi. (**"12 Eylül'e Vurulan Kazma Sonuçsuz Kaldı"**, <http://www.sondakika.com>, 26.10.2011)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE SUÇLARINA İLİŞKİN SONUÇLANAN DAVA ve SORUŞTURMALAR

Polislerin yargılanması için gereken izinlerin verilmemesi, işkence suçunun cezasız kalmasının en önemli nedenleri arasında...

1- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle 5 Mart 2008'de Van'ın Erciş İlçesi'nde düzenlenen yürüyüşte polislin kafasına copla vurması sonucu yaşamını yitiren Mehmet Deniz'in karar duruşması Erciş Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmada Deniz'in ailesi ve avukatı Baran Bilici hazır bulundu. "Yaralamak suretiyle adam öldürmek" ile suçlanan sanık polislin katılmadığı duruşmada, Deniz ailesinin avukatı Baran Bilici, 3 yıldır devam eden dosyada, sanık polislin mahkum edilmesini istedi. Mahkeme heyeti, yargılanan polislin Mehmet Deniz'in ölümüne neden olduğuna dair belge ve bulguların bulunmadığı, tanık ifadelerinde çelişki olduğu yönünde hüküm beyan ederek sanık polislin beraatına karar verdi. Avukat Baran Bilici, dosyayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götüreceklarını söyledi. **("Mehmet Deniz'i öldürmekle suçlanan polise beraat", <http://www.diclehaber.com>, 02.06.2011)**

2- Kalkandere L Tipi Cezaevi'nde bazı cinsel suçlardan tutuklu ve hükümlüler, kendilerine kötü muamele ettiğini ileri sürdükleri infaz koruma memurları Z.G., S.M., T.B., Y.R.O.'dan şikayetçi oldu. Adalet Bakanlığı'nın şikâyet üzerine görevlendirdiği müfettişlerin raporu doğrultusunda açığa alınan ve haklarında soruşturma başlatılan 4 infaz koruma memuru, sorgularının ardından sevk edildikleri Rize Adliyesi'nde kötü muamelede buldukları suçlamasıyla tutuklanarak görev yaptıkları Kalkandere L Tipi Cezaevi'nde özel bir koşu konuldu. **("Mahkumlara eziyet eden 4 gardiyan parmaklık arkasında", <http://www.radikal.com.tr>, 05.07.2011)**

3- İHD Diyarbakır Şubesi, MazlumDer, Diyarbakır Barosu, Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Diyarbakır Tabip Odası ve KESK Diyarbakır Şubeler Platformu tarafından 26 Haziran İşkenceye Karşı Mücadele ve İşkence Görenlerle Dayanışma Günü' dolayısıyla ortaklaşa düzenlenen etkinlikler çerçevesinde Diyarbakır'ın çeşitli noktaları ve billboardlara polislin orantısız güç kullandığını gösteren afişler asıldı. Afişler Diyarbakır 1.Sulh Ceza Mahkemesi'nin 'Devletin askeri ve emniyet teşkilatını ailenen aşığılama' fiilini düzenleyen TCK'nın 301/2 maddesi gerekçe gösterilerek verilen kararla toplatıldı. **("Diyarbakır'da işkence karşıtı afişler toplatıldı", <http://www.radikal.com.tr>, 24.06.2011)**

4- "KCK" adı altında yargılanan ve Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan aralarında Şırnak Milletvekili Selma Irmak'ın da bulunduğu 6 kadın tutukluya, askeri ve

siyasi operasyonların durdurulması için yaptıkları açlık grevi nedeniyle bir ay görüş yasağı cezası verildi. Yapılan itiraz üzerine Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi "Diyarbakır İnfaz Hâkimliğinin ret kararında usul ve yasaya aykırılık bulunmadığını, itirazların CMK 271 ve 4675 sayılı yasanın 6. Maddesi gereğince reddine" karar verdi. **("Tutuklu vekile görüş yasağı", <http://www.evrensel.net>, 22.07.2011)**

5- 8 yıl önce mazot kaçakçılığı yapıldığı iddiasıyla Güneş Piyade Karakolunda görevli Piyade Asteğmen M.H.İ. komutasında erler B.Ç., A.B. ve M.Ç'nin Sarıçime köyüne düzenledikleri baskında kötü muameleyle uğrayan Fettah Ülgen Erciş Ağır Ceza Mahkemesi'nin 12 Ocak 2009'da askerlere "kötü muamele" suçundan ceza vermesi ile Van 2'nci Bölge İdare Mahkemesi'ne 10 bin TL maddi, 20 bin TL de manevi olmak üzere toplam 30 bin TL'lik tazminat davası açtı. Mahkeme, Erciş Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği karara uygun olarak, Asteğmen M.H.İ. ile erler B.Ç., A.B ve M.Ç'nin Fettah Ülgen'e kötü muamelede bulduklarının ortaya konduğuna dikkat çekerek, Milli Savunma Bakanlığı'na 20 bin TL manevi tazminata mahkûm etti. **("Mazot kaçakçısı askerden işkence tazminatı alacak", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 03.08.2011)**

6- Sakarya Valiliği, Başbakan Erdoğan'ın 12 Şubat'ta Valiliği ziyareti esnasında bölgede görev yapan SEDAS'a ait araçtaki arıza ekibinde yer alan A.T, S.Ç ve A.C'yi yere yatırarak arayan Kocaeli Emniyet Müdürlüğü Özel Harekat Şube Müdürlüğü'nde görevli 5 polis hakkında talep edilen soruşturma izni isteğini reddetti. Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, soruşturma için gereken iznin verilmemesi üzerine Sakarya Bölge İdare Mahkemesi'ne yaptığı itirazın da reddedilmesi üzerine, polisler hakkındaki soruşturmada takipsizlik kararı verildi. **("Vatandaş yatıran polise takip yok!", <http://www.radikal.com.tr>, 16.09.2011)**

7- Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde 1992 yılında polislin müdahale ettiği izinsiz bir gösteride, banka görevlisi Mithat Kutlu'nun başına aldığı darbe sonucu ölümüyle ilgili haklarında dava açılan 52 polis memuru beraat etti. Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen duruşmaya tutuksuz yargılanan sanıklar katılmazken, olayda yaşamını yitiren Kutlu'nun ve sanıkların avukatları hazır bulundu. Mahkeme heyeti, TCK'nın "adam öldürmek" suçunu kapsayan 448. maddesi uyarınca 30'ar yıla kadar hapis cezası istenen sanıkların "üzerine atılı suçu işledikleri sabit olmadığından" beraatlarına ve Mithat Kutlu'nun ölümü olayının fail veya faillerinin tespiti ile haklarında gereğinin yapılması için Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına karar verdi. **("19 yıldır yargılanan 52 polis beraat etti", <http://www.radikal.com.tr>, 05.10.2011)**

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE SUÇLARINA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI

İşkence suçu failleri çoğu zaman az ceza almaya devam ediyor...

1- Mart 2000'de Burdur'un Bucak İlçesi'nde büyükbaş hayvan çaldıkları iddiasıyla gözaltına alınan 17 köylüden Ali Macit, Tahir Yıldız, Salih Duran ve Yunus Gürbüz'ün jandarmada gördükleri ağır işkence nedeniyle açılan ve 2008'de sonuçlanan davada Mahkeme, sanıklardan Bucak Jandarma Bölük Komutanı Jandarma Astsubay Başçavuş Hikmet Batur ile Jandarma Astsubay Başçavuş Sedat Şükrü

Anafarta ve Jandarma Astsubay Başçavuş Mustafa Turguz'a 2'şer yıl hapis, 1'er yıl da kamu hizmetinden mahrumiyet cezası vermişti. Yargıtay tarafından yapılan temyiz incelemesi sonucunda verilen cezalar az bulunarak bozuldu.

Mağdurlardan 59 yaşındaki Salih Duran'ın koynuna yılan sokulmuş ve başına poşet geçirilmiş, bu işkenceler neticesinde Duran akli dengesini yitirmişti. Yoğun elektrik verilen, başına poşet geçirilen bir diğer mağdur Ali Macit ise işkencenin neden olduğu sağlık sorunları yüzünden yaşamını yitirmişti. (**"Yargıtay, 'yılanlı işkenceye' 2 yıl cezayı az buldu"**, <http://www.firatnews.ws>, 03.10.2011)

AİHM'DE SONUÇLANAN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE DAVALARI

Uğur Kantar, bu karardan yaklaşık 2 ay sonra 12.10.2011 tarihinde DİSKO'da gördüğü işkence sebebiyle öldü...

1- 2007 yılında Diyarbakır'da askerlik yapan E.P, garnizonu izinsiz terk etmesi nedeniyle birlikteki yüzbaşı tarafından Askeri Ceza Kanunu'nun disiplin cezalarını düzenleyen 171. maddesi uyarınca, 7 gün hapse mahkûm edildi. İtiraz başvurusu yüzbaşının birlikteki üssü konumundaki albay tarafından da reddedilince E.P, 7 gün

süresince, kışla içerisindeki nezarethanede alıkonuldu. E.P, bunun üzerine AİHM'e başvurdu. AİHM, özgürlükten yoksun bırakma kararlarının ancak yetkili bir yargı organı tarafından verilebileceğini, bu karara yönelik itirazın da yine ancak yargı organınca görüşülmesi gerektiğini belirterek, askeri makamlar tarafından verilen özgürlükten yoksun bırakmaya yönelik kararların askerler arasında "Disko" olarak tabir edilen disiplin koğuşu uygulamasının insan hakkı ihlali olduğuna ve Türkiye'nin 9 bin avro tazminat ödemesine karar verdi. (**"Türkiye "Askeri Disko"dan Mahkum"**, <http://bianet.org>, 09.08.2011)

DUYURULAR

AÇIKLANAN RAPORLAR

1- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Artvin'in Hopa İlçesi'ndeki mitingi öncesi ve sonrasında çıkan olaylarla ilgili bölgede inceleme yapan Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Türk Tabipler Birliği (TTB), İnsan Hakları Derneği (İHD) ile Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) üyelerden oluşan 10 kişilik heyet ön raporunu açıkladı. Heyet adına raporu açıklayan Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) temsilcisi Mehmet Antmen; "Hopa halkının zalimce bir muameleyle maruz bırakıldığını, Metin Lokumcu'nun olaylarda son derece kontrolsüz kullanılan gaz bombası nedeniyle öldüğünü, yaşanan olaylar ötürü Başbakan'ın Hopa halkına özür borcu olduğunu, olayların üzerinden 7 gün geçmesine rağmen hala bir gerginlik ve olağanüstü halin devam ettiğini, TİHV ve TTB hekimlerinin, gözaltına alınanlardan 13 kişinin muayenesini yaptıklarını, bunların

bir kısmında fiziki işkence ve psikolojik etkilenme gözlemlediklerini" belirtti. ("Zalimce bir muameleyle maruz kaldılar", www.cumhuriyet.com.tr, 07.06.2011)

2- İHD Diyarbakır Şubesi, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2011 yılı ilk 6 ay hak ihlalleri raporunu dernek binasında düzenlediği basın toplantısıyla açıkladı. Rapora göre, 2011 yılı ilk 6 aylık süreçte 16 bin 482 ihlal yaşanırken, bu rakam geçen yıl yaşanan 13 bin 219 rakamını bile geride bırakarak rekor kırdı. Özellikle gözaltına alınmalar ve tutuklanmalarda yoğun artışların yaşandığı görülen raporda, ayrıca işkence ve kötü muamelede yüzde 200'lere varan artışın yaşandığı belirtiliyor. Raporda 6 aylık süreçte işkence ve kötü muamele vakalarının sayısı 1010 olarak tespit edilmiş. ("**İHD: 6 ayda 16 bin 482 ihlal yaşandı**", <http://www.diclehaber.com>, 15.07.2011)

DİĞER DUYURULAR

1- 6 Ocak 2000 tarihinde yapılan ve 30 Ekim 2003'te değiştirilen Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları arasında imzalanan kamuoyunda "Üçlü Protokol" olarak bilinen protokol yenilenmiştir. "**Üçlü Protokol**"ün yenilen-

mesiyle ilgili olarak T.C. Adalet Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği tarafından yapılan **22 Ağustos 2011 tarih, 21 sayılı basın açıklaması için tıklayınız.**

Avrupa Komisyonu

Bu Proje Avrupa Komisyonu ve Açık Toplum Vakfı tarafından desteklenmektedir.